

Hyvinvoinnin vuosiraportti 2025

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa 4.6.2026, §42

Sisällys

1. Johdanto	3
2. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen organisointi Nivalassa.....	4
3. Keskeisimmät muutokset kuntalaisten hyvinvoinnin tilassa	8
Talous, väestö ja elinvoima	8
Lapset, nuoret ja lapsiperheet.....	12
Työikäiset.....	26
Ikäihmiset.....	28
Ehkäisevä päihdetyö.....	29
4. Valtuustokäsittely	33
LÄHTEET.....	34
LIITE 1: EHKÄISEVÄN PÄIHDETYÖN SUUNNITELMA, TOIMENPITEET VUONNA 2025	
LIITE 2: HYVINVOINNIN KUNTAKORTTI NIVALA 2025	

1. Johdanto

Kunnan perustehtävänä on kuntalain (1 §) mukaisesti edistää asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia. Kuntalaisten hyvinvointia sekä toteutettuja toimenpiteitä tulee seurata säännöllisesti, ja hyvinvoinnin edistämiseksi on laadittava suunnitelma. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä tehdyistä toimenpiteistä raportoidaan valtuustolle vuosittain. Lisäksi kerran valtuustokaudessa laaditaan laajempi hyvinvointikertomus (Terveydenhuoltolaki 1326/2010, 12 §).

Nivalan kaupungin laaja hyvinvointikertomus 2021–2024 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 22.5.2025. Se sisältää katsauksen kuntalaisten hyvinvointiin väestöryhmittäin ja arvio toteutuneista hyvinvoinnin edistämistoimista sekä hyvinvointipolitiikasta kunnassa. Hyvinvointikertomuksen avulla määritetään keskeiset kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopistealueet, kehittämiskohteet, tavoitteet, toimenpiteet, resurssit ja arviointimittarit. Valtuustokaudelle 2021–2024 laadittu hyvinvointisuunnitelma on päivitetty koskemaan myös vuotta 2025. Suunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 22.5.2025, ja sen voimassaolo jatkuu vuoteen 2026 saakka, kunnes uusi hyvinvointisuunnitelma valmistuu. Uuden suunnitelman valmistelu käynnistyi syksyllä 2025, ja sen on tarkoitus valmistua keväällä 2026. Uusi laaja hyvinvointisuunnitelma on voimassa 2026–2029.

Tässä hyvinvointikertomuksen vuosiraportissa 2025 kuvataan keskeisimpiä muutoksia väestön hyvinvoinnissa. Indikaattoritiedot päivittyvät kuitenkin viiveellä, minkä vuoksi kaikkia muutoksia ei ole mahdollista tarkastella vuositasolla.

Arviointi perustuu hyvinvointisuunnitelman 2021–2025 painopisteisiin, jotka ovat:

1. Lasten ja nuorten hyvinvointi: *Me perheessä voimme hyvin ja olemme tyytyväisiä elämäämme. Meillä on toimiva arki.*
2. Toimintakyvyn ylläpito ja sairastavuuden vähentäminen: *Minä jaksan toimia arjesani. Meillä Nivalassa on edellytykset oman toimintakykyni ylläpitämiseen.*
3. Osallisuus, ehkäisevä päihdetyö ja mielen hyvinvointi: *Koen olevani osa jotain yhteisöä, jossa pääsen vaikuttamaan yhteisiin asioihin. Jos koen, että arki vie voimat, tiedän etten jää yksin.*

Vuosiraportin rinnalla hyödynnetään vuonna 2019 käyttöön otettua hyte-kuntakorttia, joka esittää tiiviisti kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tilannetta. Kortti sisältää valittujen indikaattoreiden kuntakohtaiset tulokset suhteessa Pohjois-Pohjanmaan keskiarvoon sekä täydentäviä tekstikuvauksia. Hyte-kuntakortti toimii hyvinvointijohtamisen tukena ja kuvaa kunnan erityispiirteitä. Kortti päivitetään vuosittain vuosiraportin yhteydessä. Vuoden 2025 kuntakortti on esitetty tämän raportin liitteessä 2.

2. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen organisointi Nivalassa

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kaikkien toimialojen yhteinen tehtävä. Nivalassa työn koordinoinnista vastaa hyvinvoinnin toimiala, jossa hyvinvointikoordinaattori huolehtii kokonaisuuden yhteensovittamisesta. Yhteistyötä tehdään tiiviisti yritysten, hyvinvointialueen, kolmannen sektorin, oppilaitosten, seurakunnan sekä muiden alueellisten toimijoiden kanssa.

Nivalan kaupungin HYTE-työryhmänä toimii poikkihallinnollinen työryhmä, johon kuuluu kaupungin johtoryhmä, keskeisiä viranhaltijoita, hyvinvointikoordinaattori, hyvinvointialueen edustaja, luottamushenkilöitä sekä Nivalan Liikuntakeskus Oy:n ja järjestöjen edustaja. HYTE-työryhmä kokoontuu säännöllisesti ja toimii aktiivisesti hyvinvointityön koordinoijana.

Hyvinvointiyhteistyötä tehdään aktiivisesti myös maakunnallisella tasolla. Nivala on mukana Pohjois-Pohjanmaan laajassa hyte-yhteistyössä, jossa korostetaan ihmislähtöistä terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä. Kaupunki on allekirjoittanut helmikuussa 2024 Pohjois-Pohjanmaan kuntien, hyvinvointialueen ja maakuntaliiton strategisen yhteistyösopimuksen, joka velvoittaa sitoutumaan maakunnalliseen hyte-yhteistyöhön.

Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen. Nivalan kaupunkistrategian yksi keskeisimmistä tavoitteista on hyvä arki sekä hyvinvoivat asukkaat. Hyvinvointikertomustyö etenee vuosikellon mukaisesti rinnakkain talousarvioprosessin kanssa.

Vuoden 2023 alussa kunnille aloitettiin maksamaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtiosuuden lisäosaa (HYTE-kerroin). HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtiosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Se määrittää kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa kuvaavien indikaattoreiden sekä toiminnan tulosta kuvaavien indikaattoreiden perusteella. Nämä liittyvät kunnan johtoon, perusopetukseen, liikunta- ja kulttuuripalveluihin sekä kuntalaisten hyvinvoinnin tilan muutosta kuvaaviin indikaattoreihin.

HYTE-kertoimen perusteella määräytyy hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rahoitusosuus. Kunnan saama summa lasketaan seuraavasti: Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perushinta x kunnan asukasluku x kunnan HYTE-kerroin / koko maan HYTE-kerroin, joka vuonna 2025 oli 63. Laadukas ja laaja-alainen hyvinvoinnin ja terveydenedistämistyö on siis edellytys hyvälle HYTE-kertoimelle. Nivalan HYTE-kerroin vuonna 2025 oli 62 joka tarkoittaa 18,90 € asukasta kohti.

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2023	2024	2025
HYTE-kerroin euroa / asukas info ind. 5341	Nivala	yhteensä	19,1	18,7	18,9
HYTE-kerroin, 0 - 100 info ind. 5340			68	60	62
HYTE-kerroin, 1 000 euroa info ind. 5355			199,0	195,7	196,4

KUVIO 1. HYTE-kerroin

HYTE-kerroin on 0–100 pisteen indeksi, joka muodostuu prosessi-indikaattoreista (mitä kunta tekee) ja tulosindikaattoreista (mitä vaikutuksia näkyy).

Prosessi-indikaattorit			
Kuntajohto	2023	2024	2025
Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista	100	100	100
Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista	100	100	100
Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen	0	0	0
Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä	100	100	100
Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja	100	100	100
Liikunta			
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa	100	100	100
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen	100	100	100
Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille	100	100	100
Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin	100	0	0
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä	100	100	100
Peruskoulut			
Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuus sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus	59	59	0

Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa	81	81	0
Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit	38	38	0
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä	0	0	0
Kulttuuri			
Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnyksiä	100	100	100

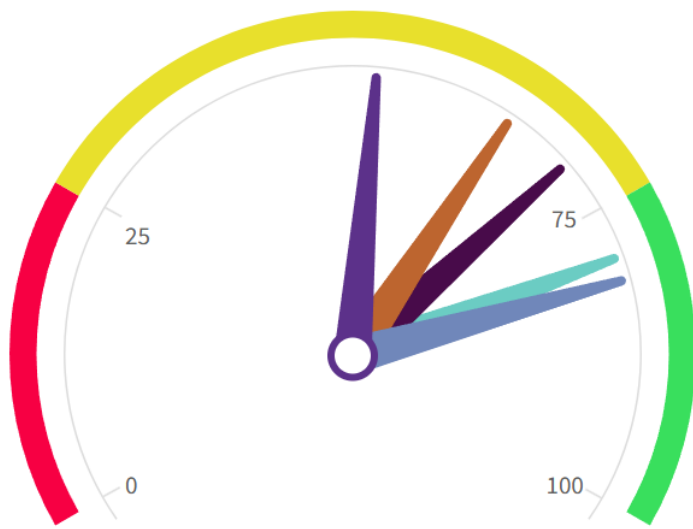
TAULUKKO 1. Prosessi-indikaattorit

Tulosindikaattorit	Alkuperäiset		Skaalattu	
	2024	2025	2024	2025
Kokee terveydentilansa keskimääräiseksi tai huonoksi, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista		21	51	43
Ylipaino, osuus 8. ja 9. luokan oppilaista				
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17—24-vuotiaat, osuus vastaavan ikäisestä väestöstä	8,1		40	51
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25—64-vuotiaat, osuus vastaavan ikäisestä väestöstä	1,0		14	45
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25—64-vuotiaat, osuus vastaavan ikäisestä väestöstä	8,8		47	44
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä henkilöillä verrattuna 10 000 vastaavan ikäiseen henkilöön.	367,3		40	74
Ylipaino, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori			61	

TAULUKKO 2. Tulosindikaattorit

Koko kunnan terveyden edistämisen aktiivisuutta mitataan TEAviisari -palvelulla. Se kuvaa kunnan organisaation aktiivisuutta edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Palvelun tuottaa Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). TEAviisari työkalu sisältää kysymyksiä eri sektoreiden toiminnasta. Kysymyksillä kartoitetaan kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin tilan seuranta, työhön kohdistettuja resursseja, tiedolla johtamista, indikaattoritiedon seuranta, poikkihallinnollista yhteistyötä sekä johtamisen kokonaisuutta. Vuonna 2025 Nivalan terveyden edistämisen aktiivisuus sijoittuu hieman koko maan keskitason alapuolelle.

Kaikki sektorit : Nivala 2025

- Kuntajohto
- Perusopetus
- Lukiokoulutus
- Ammatillinen koulutus
- Liikunta
- Hyvinvointialueet
- Kulttuuri

Aineisto päivitetty 19.12.2025

■ Huono tulos   ■ Parannettavaa   ■ Hyvä tulos

Pisteet	Nivala	Koko maa
Kaikki sektorit	67	72
Kuntajohto	81	87
Perusopetus	64	64
Lukiokoulutus	70	69
Ammatillinen koulutus	..	66
Liikunta	52	69
Hyvinvointialueet	..	59
Kulttuuri	79	77

KUVIO 2. TEA-viisarin tulokset

3. Keskeisimmät muutokset kuntalaisten hyvinvoinnin tilassa

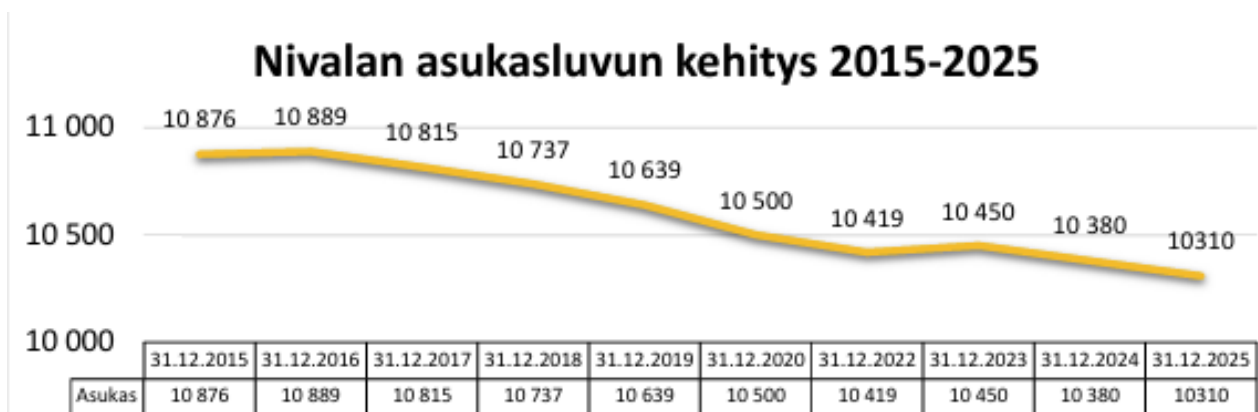
Talous, väestö ja elinvoima

Työttömyysasteen nousu, TE-palveluiden uudistus (järjestämisvastuun siirtyminen kunnille 1.1.2025) sekä talouskasvun vaikeus ovat aiheuttaneet sopeutuspaineita kuntatalouteen tilikaudella 2025. Tästä huolimatta Nivalan kaupunki on onnistunut vahvistamaan taloutensa tasapainoa.

Taloussuunnittelukaudelle 2025–2027 ennakoitiin taseen ylijäämän kasvavan 1,3 miljoonalla eurolla. Vuoden 2025 alkuperäisessä talousarviossa tilikauden tuloksen arvioitiin olevan 1,0 miljoonaa euroa alijäämäinen. Toteutunut tilikauden tulos oli kuitenkin 237 000 euroa ylijäämäinen, joten vuosi sujui odotettua paremmin. Lisäksi vuosikate kattoi poistot, ja investointitaso alitti poistojen määrän ensimmäistä kertaa vuosiin. Tämä tarkoittaa, että investointeja ei ole tarvinnut rahoittaa lainarahalla.

Tulevaisuuden haasteena on korkea huoltosuhde, joka on 2025 81 %. Väestörakenteessa korostuu sekä ikääntyminen että lasten suhteellisen suuri osuus. Vuonna 2024 0–17-vuotiaiden osuus väestöstä oli 25,9 prosenttia, mutta osuuden ennustetaan laskevan 20,5 prosenttiin vuoteen 2040 mennessä.

Nivalan asukasluku oli 31.12.2025 yhteensä 10 310. Väestökehitys on pysynyt melko vakana, mutta pitkällä aikavälillä lievästi laskevana. Vuotuinen väestömuutos oli -70 henkilöä (vuonna 2024: -75). Asukasluvun kehitys on negatiivinen, kuten useimmissa Pohjois-Pohjanmaan kunnissa lukuun ottamatta Oulua, Kempelettä, Pyhääntä, Muhosta ja Lumijokea. Kuluneella valtuustokaudella kaupunkistrategian painopisteenä on ollut veto- ja pitovoiman vahvistaminen sekä kaupunkikonsernin näkyvyyden ja asumisen kehittäminen. Väestökehitys on ollut Tilastokeskuksen ennusteita myönteisempi, mutta ei vielä saavuta strategisia tavoitteita.

KUVIO 3. Nivalan asukasluvun kehitys 2015–2025

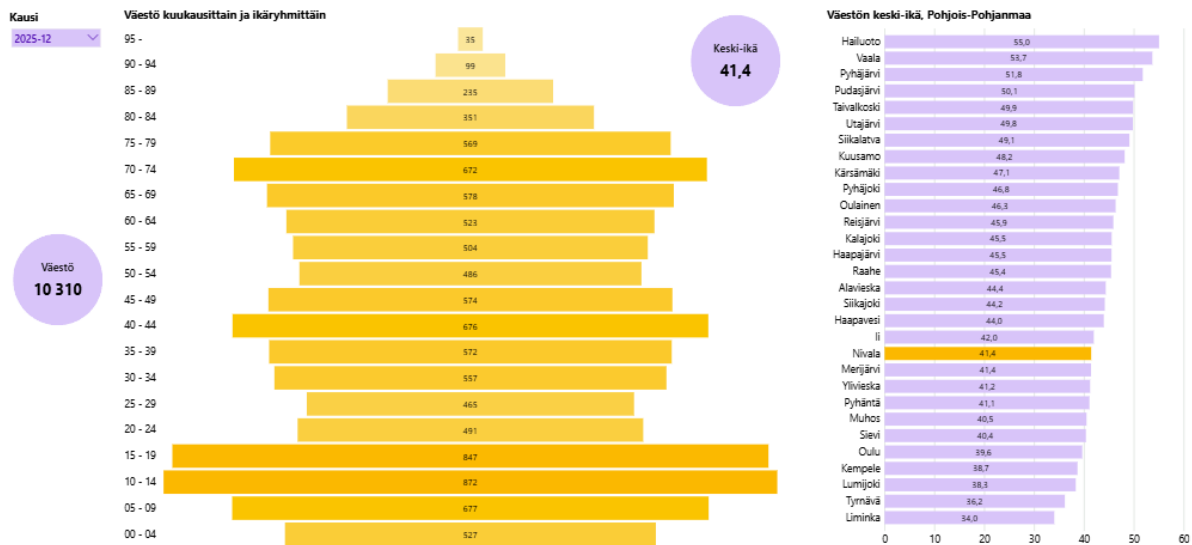
	Kuntaan muuttanut	Kunnasta muuttanut	Syntyneet	Kuolleet
2015	350	484	156	96
2016	353	388	136	97
2017	316	429	137	95
2018	344	459	131	106
2019	293	403	112	102
2020	312	474	120	98
2021	334	455	119	107
2022	403	405	105	110
2023	314	330	103	109
2024	309	389	91	122
2025	282	397	109	109

KUVIO 4. Muutokset Nivalan asukasluvussa

Viimeisen kymmenen vuoden aikana Nivala on kokenut muuttotappiota: kuntaan on muuttanut yhteensä 3 260 henkilöä, kun taas poismuuttaneita on ollut 4 129. Nettomuuttotappio on näin ollen 869 henkilöä. Vuodesta 2015 lähtien kunnan väkiluku on vähentynyt 566 henkilöllä. Syntyneitä on tarkastelujaksolla ollut 1 163 ja kuolleita 1 055, mikä tarkoittaa, että luonnollinen väestönkasvu on ollut yhteensä 108 henkilöä. Syntyvyys kääntyi laskuun vuonna 2013, minkä jälkeen ikäluokkien koko on pienentynyt. Vuonna 2022 kuolleisuus ylitti syntyvyyden ensimmäistä kertaa.

Vuonna 2025 väestöstä 51,4 % kuului 40 vuotta täyttäneisiin ikäryhmiin, kun taas alle 20-vuotiaiden osuus oli 28,3 %. Perheen perustamisikäisten (noin 20–39-vuotiaiden) osuudeksi jää siten noin 20,3 % väestöstä, josta naisia on 44 %. Nuorimpien ikäluokkien tarkastelu osoittaa, että 0–9-vuotiaita on 515 vähemmän kuin 10–19-vuotiaita, mikä ennakoii väestön ikärakenteen vinoutumisen jatkumista myös tulevaisuudessa.

Väestö ikäryhmittäin

KUVIO 5. Nivalan väestö ikäryhmittäin

Vuonna 2025 Nivala edisti asuntopoliittisen ohjelman linjauksia konkreettisin toimenpitein. Kiinteistö Oy Nivalan Vuokrakotien rakennuttama Tarhin opiskelija-asumisen kohde sekä Heinäpolun 10 perheasunnon rivitalokohde valmistuivat suunnitellusti. Omakotitalojen rakennuslupia myönnettiin 11, mikä vastaa edellisvuoden tasoa. Rivitalokohteille myönnettiin kolme rakennuslupaa, kun taas kerrostalokohteita ei luvitettu vuoden aikana. Meijerinrannan kohteen valmistelu käynnistyi Kiinteistö Oy Kestin toimesta. Lisäksi Ketovainion pientaloalueen kaavoitus aloitettiin, ja Kesiölän alueelle myönnettiin sijoittumislupa viidelle omakotitalolle.

Kaupungin strategiset painopisteet ohjasivat toimintaa myös vuonna 2025. Yksi keskeisistä kärkihankkeista on pito- ja vetovoiman vahvistaminen. Tähän liittyviä tapahtumia toteutettiin laajasti yhteistyössä kaupunkikonsernin ja aktiivisten yhdistysten kanssa. Marraskuussa 2025 Nivalan kaupunki sai Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointifoorumissa hyvinvointiteko-tunnuksen yhteisöllisyyttä ja henkistä kriisinkestävyttä edistävästä toiminnasta, nuorisovaltuuston aktiivisuudesta sekä kylätoiminnan elinvoimaisuudesta. Vuosina 2024–2026 toteutetuilla Näkyvä-hankkeilla on vahvistettu kylien elinvoiman näkyvyyttä.

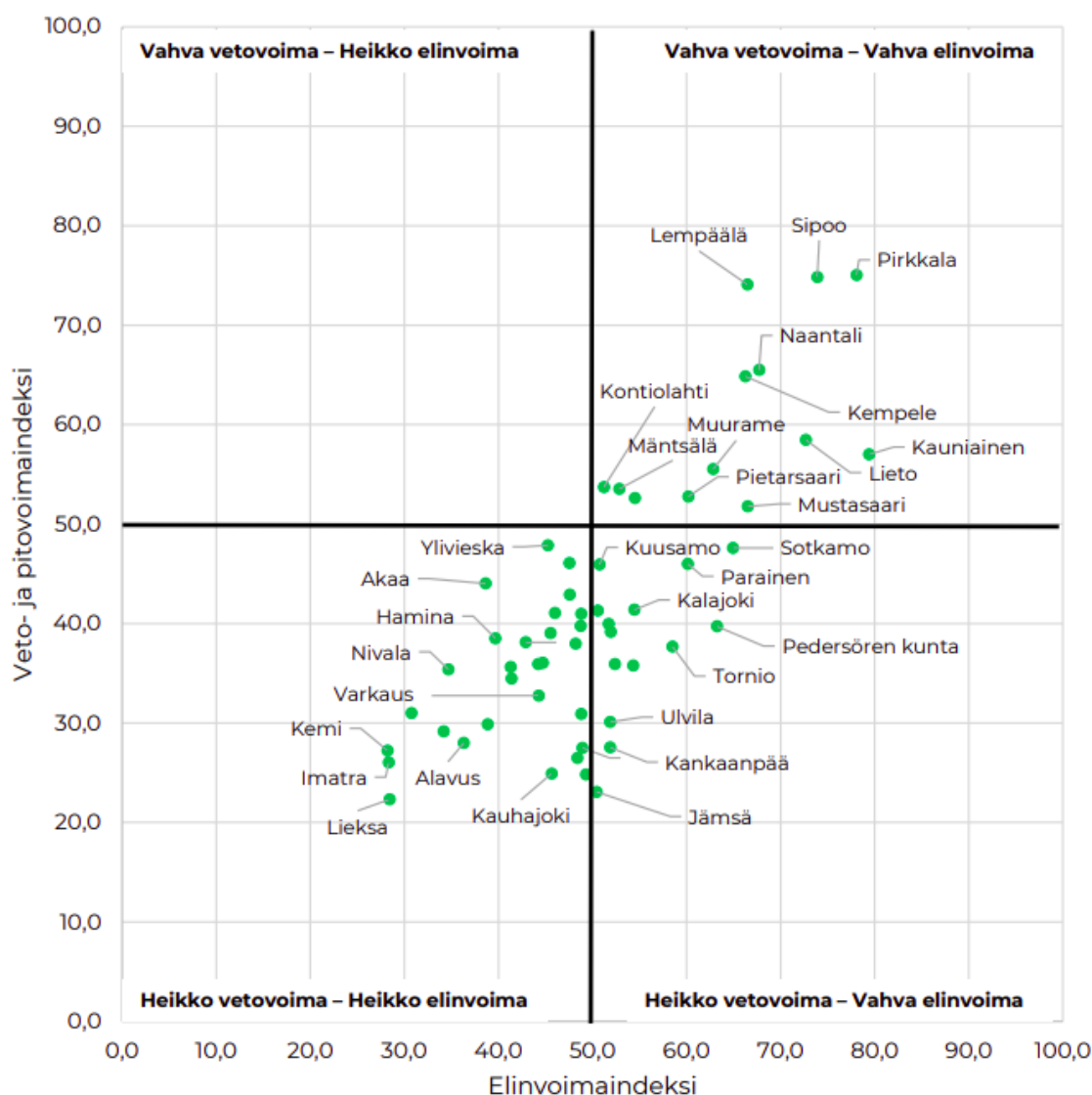
Palveluverkkoa kehitettiin samanaikaisesti: Järvikylän koulu otettiin käyttöön vuoden 2025 alussa. Peltopuiston päiväkotikiinteistön kuntotutkimuksen perusteella toteutettiin nopeita tilajärjestelyjä, jotka vaikuttivat nuorisotilojen, Nivalan työpajasäätiön sekä päiväkodin toimintojen uudelleensijoittumiseen. Kiinteistöstrategian mukaisesti myös vanhaa rakennuskantaa purettiin, kuten paloasema ja entinen eläinlääkäriin talo.

EVP-indeksi kuvaa alueen elinvoimaa sekä veto- ja pitovoimaa kokonaisuutena. Se muodostuu elinvoimaindeksistä sekä veto- ja pitovoimaindeksistä, ja perustuu 20 keskeiseen

muuttujiaan, jotka on koottu pääosin Tilastokeskuksen tietokannoista. Elinvoima viittaa alue-
taloudelliseen perustaan ja kasvuun liittyviin tekijöihin, vetovoima alueen houkuttelevuuteen
ulkopuolisten näkökulmasta ja pitovoima alueen viihtyisyyteen ja toimivuuteen nykyisten
asukkaiden ja toimijoiden kannalta.

Vuonna 2025 Nivalan elinvoimaindeksi oli 39,4 ja veto- ja pitovoimaindeksi 37,8, jolloin ko-
konaisindeksiksi muodostui 38,6. Tulosten perusteella Nivalan elinvoima on kohtalaisella
tasolla, mutta alueen vetovoima ja pitovoima ovat hieman heikompia. Kokonaisindeksi viit-
taa siihen, että Nivalan elinvoima ja houkuttelevuus ovat kokonaisuutena keskitasoiset. Hy-
vinvoinnin näkökulmasta on olennaista huomioida, että asuinpaikka on yhä useammin elä-
mäntapavalinta, jossa ratkaisevaa ei ole pelkästään toimeentulo tai asuminen, vaan se, mil-
laisia arjen mahdollisuuksia ja elämänpolkuja paikka tarjoaa. Viihtyminen ja pitovoima ra-
kentuvat erityisesti kuulumisen kokemuksesta: yhteisöllisyys, vapaa-ajan kohtaamiset ja
mahdollisuus tulla nähdyksi vahvistavat halua jäädä. Vastaavasti yksinäisyys, ulkopuolisuu-
den tunne ja tyytymättömyys voivat lisätä muuttohalukkuutta. Erityisesti uusille asukkaille
vapaa-aika ja harrastukset toimivat keskeisinä väylinä kiinnittyä yhteisöön, mikä korostaa
paikallisten elämäntapamahdollisuuksien merkitystä hyvinvoinnin ja alueen pitovoiman ra-
kentumisessa.

Elinvoima- ja vetovoimaindeksin nelikenttä

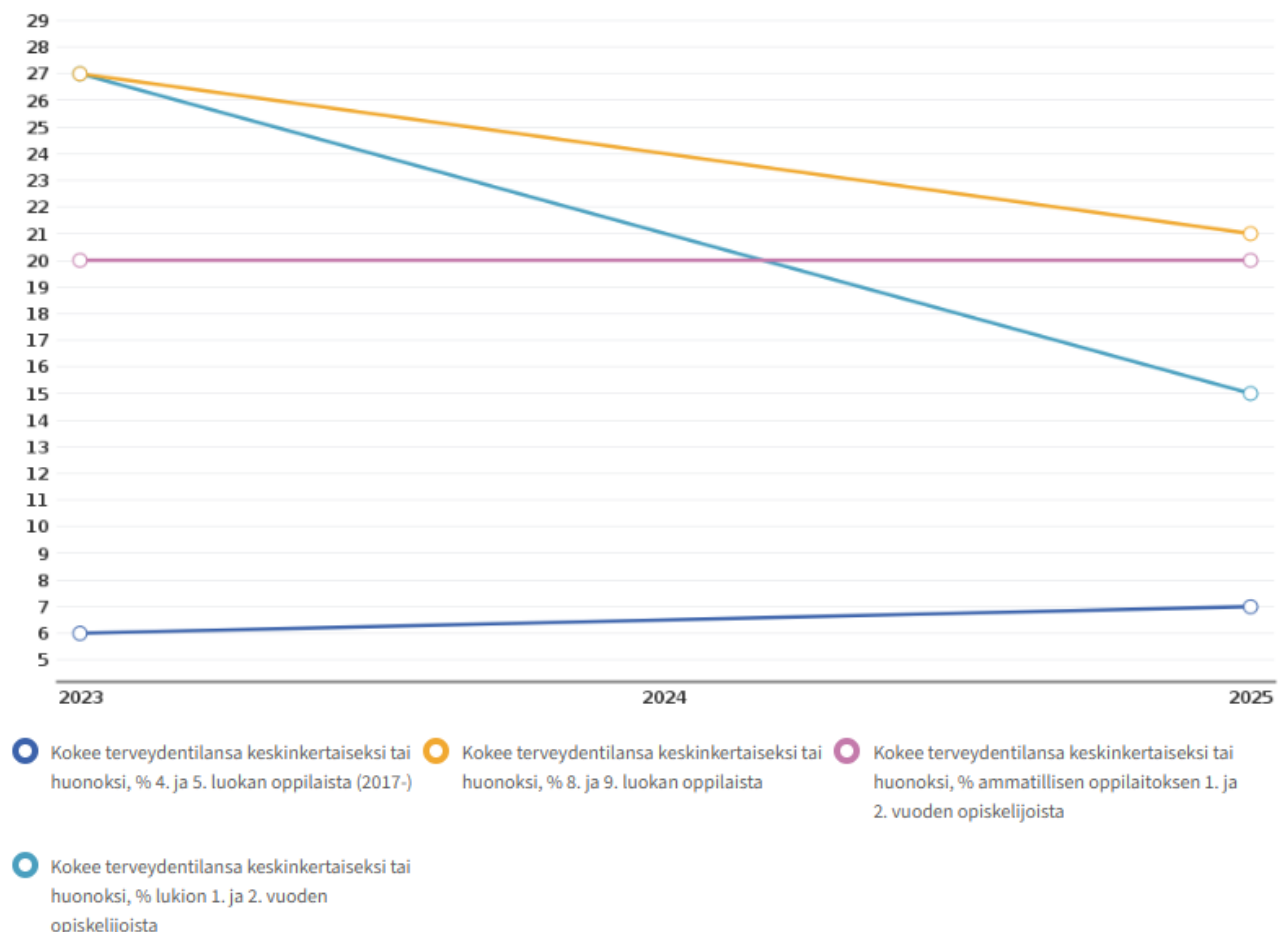
KUVIO 6 Elinvoima- ja vetovoimaindeksin nelikenttä

Lapset, nuoret ja lapsiperheet

Varhaiskasvatuksessa oli vuonna 2025 keskimäärin 450 lasta, joista esiopetuksessa 75. Varhaiskasvatuksen osallistumisaste on keväällä 2026 1–5-vuotiaiden ikäluokissa 62 %, mikä on varsin alhainen. EU-laajuinen tavoite on 95 %. Koko varhaiskasvatuksen vakainainen henkilöstö on koulutautunut Lapset puheeksi -menetelmän käyttöön, ja henkilöstöstä 35 on suorittanut Nepsy-osaajakoulutuksen. Varhaiskasvatuksen esihenkilöt osallistuvat Työterveyslaitoksen Peppi-työhyvinvoinnin johtamisen hankkeeseen vuosina 2024–2027.

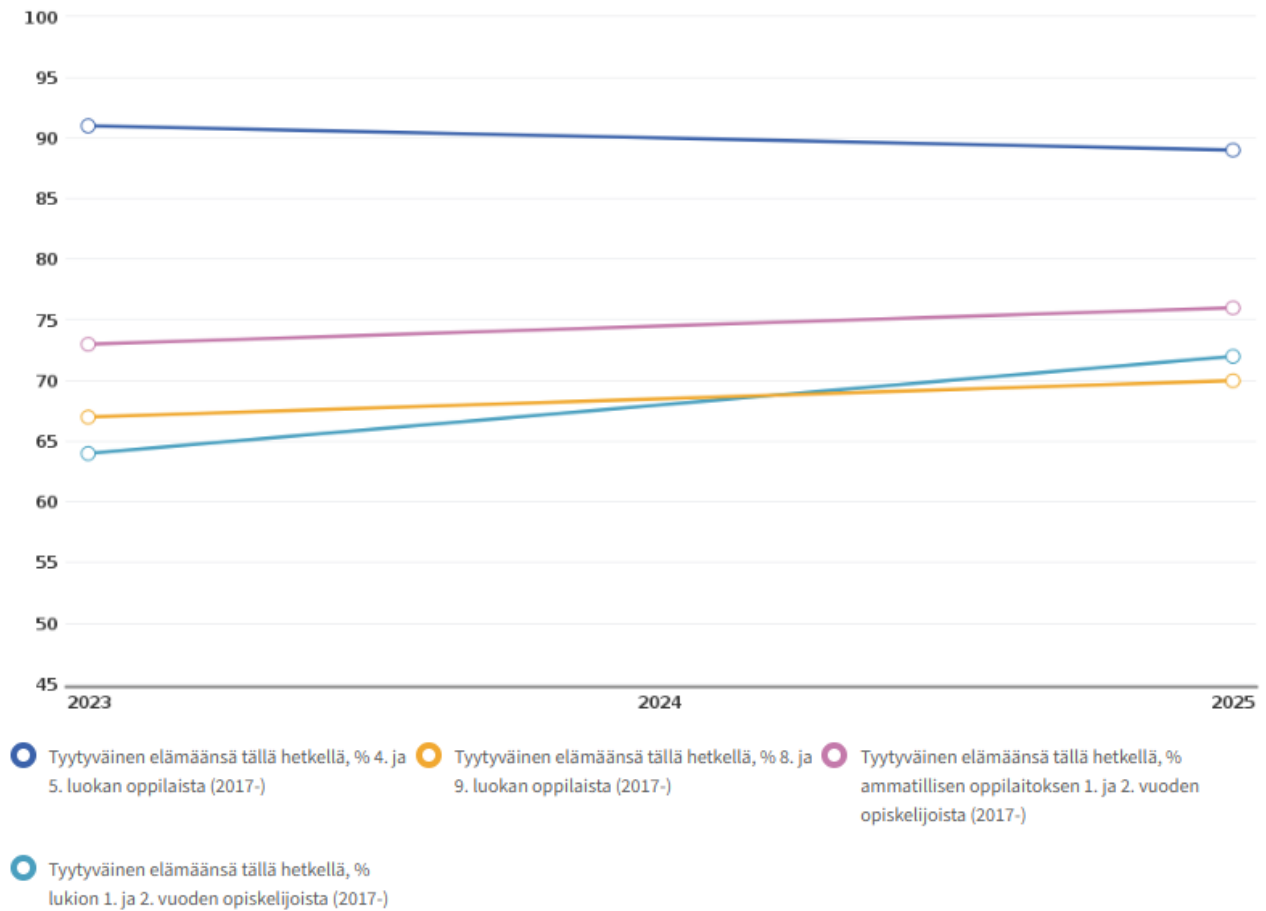
Nivalassa on paljon alakouluja, ja koulujen keskimääräinen oppilasmäärä on varsin pieni. Kesällä 2021 valmistui uusi Junttilan koulu, vuonna 2022 Haikaran ja Erkkilän koulut sekä tammikuussa 2025 Järvikylän koulu. Nivalassa on laaja kyläkouluverkosto, ja uusiin kouluihin on investoitu viime vuosina merkittävästi. Kyläkouluja on yhdeksän, ja niiden toiminnan jatkuvuutta koskeva keskustelu pyritään rauhoittamaan vuoteen 2029 saakka.

Lasten ja nuorten hyvinvointia tarkasteltaessa vuoden 2025 kouluterveyskyselyn perusteella voidaan todeta, että valtaosa nivalalaisista lapsista ja nuorista voi hyvin. Terveystilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi arvioi 4.–5. luokan oppilaista 7 % ja 8.–9. luokan oppilaista 21 %. 4.–5. luokan oppilaiden osalta osuus on hieman kasvanut, erityisesti poikien kohdalla: kahdessa vuodessa osuus nousi kolmesta prosentista seitsemään, kun taas tyttöillä se laski yhdeksästä kuuteen prosenttiin. 8.–9. luokan oppilaiden sekä lukion 1.–2. vuoden opiskelijoiden osalta osuus on ollut laskusuunnassa, mikä viittaa myönteiseen kehitykseen.

KUVIO 7. Terveystilansa keskikertaiseksi tai huonoksi kokevien osuus %.

Alue: Nivala Sukupuoli: Yhteensä

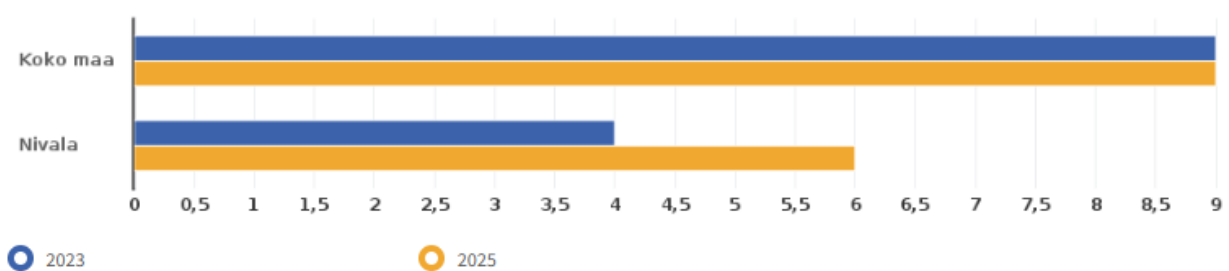

KUVIO 8. Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä %.

Kouluterveyskyselyn perusteella suurin osa on tyytyväinen elämäänsä. Heidän arkirytmensä on pääosin kunnossa ja lähes jokaisella on ainakin yksi läheinen ystävä. Koulukiusaaminen on keskimäärin vähäistä ja valtakunnallista tasoa alhaisempaa, mutta alakoulussa on havaittavissa lievää kasvua.

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

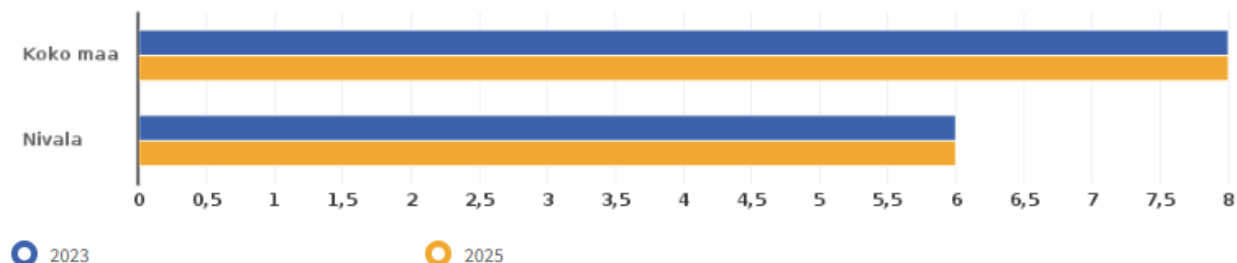
info ind. 4834 Sukupuoli: Yhteensä

KUVIO 9. Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa %.

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

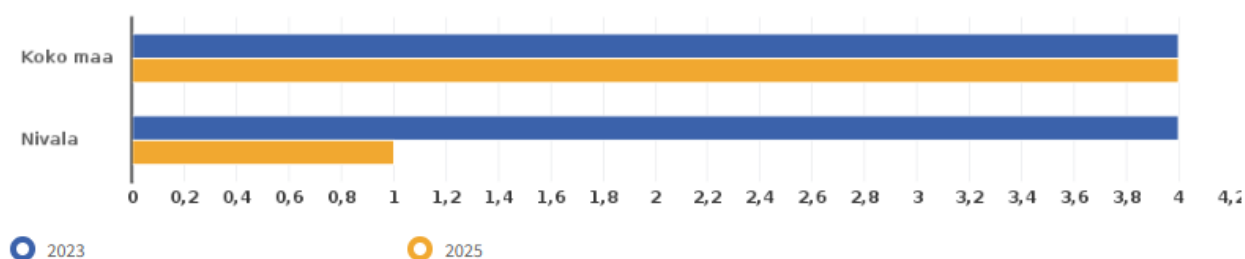
info ind. 1514 Sukupuoli: Yhteensä

KUVIO 10. Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa %.

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

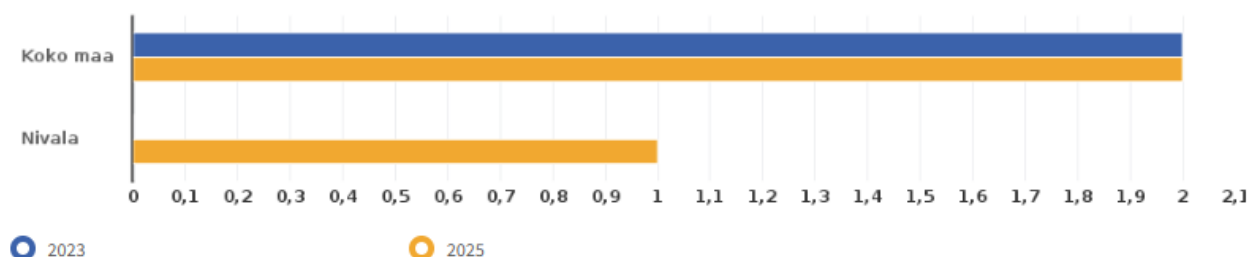
info ind. 3928 Sukupuoli: Yhteensä

KUVIO 11. Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa %.

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

info ind. 3913 Sukupuoli: Yhteensä

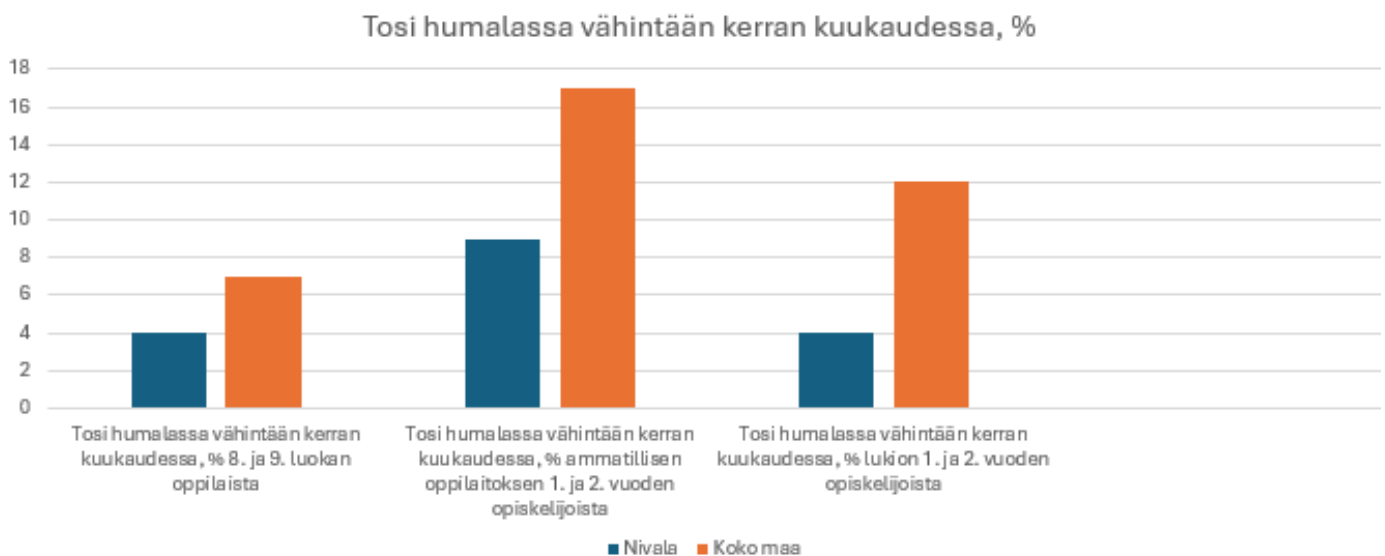

KUVIO 12. Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa %.

Nuorten kokemus omista vaikutusmahdollisuuksistaan sekä luottamus avun saamiseen ovat edelleen vahvoja, vaikka osallisuuden mittareita on vähennetty. Myös tulevaisuuden-usko nivalalaisten nuorten keskuudessa on vahvistunut.

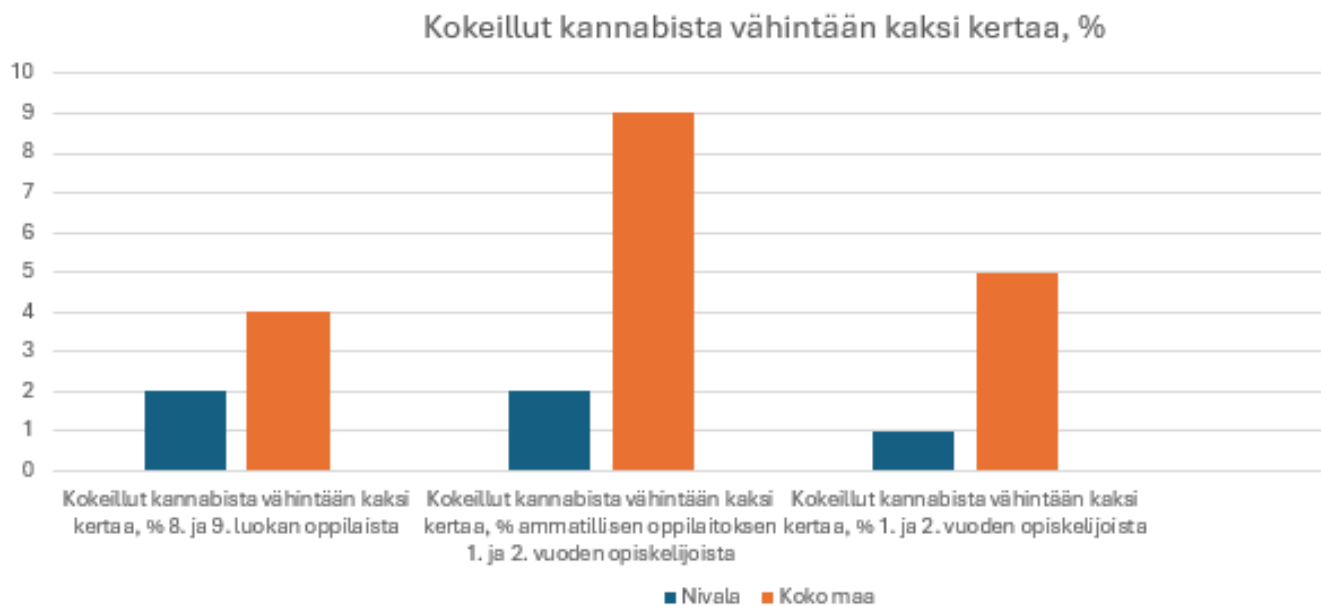
Myönteistä kehitystä on havaittavissa myös terveystottumuksissa. Humalajuominen ja huumeiden kokeilu ovat vähentyneet, raittiiden nuorten määrä on kasvanut erityisesti lukiossa, ja ehkäisyyn käyttö sukupuoliyhdynnöissä on parantunut. Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa olevien nuorten osuutta kuvaava indikaattori on Nivalassa laskenut, ja se on nyt selvästi koko maan tasoa alhaisempi, mikä on erittäin myönteinen kehitys.

Indikaattori kuvaa niiden nuorten prosenttiosuutta, jotka käyttävät alkoholia tosi humalaan asti vähintään kerran kuukaudessa suhteessa kyselyyn vastanneisiin samanikäisiin. Kyseessä on merkittävä riskitekijä, joka vaikuttaa palvelutarpeeseen. Humalajuominen lisää nuorten alttiutta tapaturmille ja väkivallan uhriksi joutumiselle sekä kasvattaa itsemurhariskiä. Toistuvasti humalahakuisesti juovilla nuorilla ilmenee muita enemmän seksuaalista ja muuta riskikäyttäytymistä.

KUVIO 13. Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, %

Kannabiksen kokeilua kuvaava indikaattori osoittaa samansuuntaista myönteistä kehitystä. Vähintään kaksi kertaa kannabista kokeilleiden osuus Nivalassa on selvästi koko maan keskiarvoa alhaisempi. Lisäksi kannabista ja muita huumeita kokeilleiden osuus on pysynyt edellisvuosiin verrattuna ennallaan tai vähentynyt, mikä viittaa myönteiseen kehityssuuntaan.

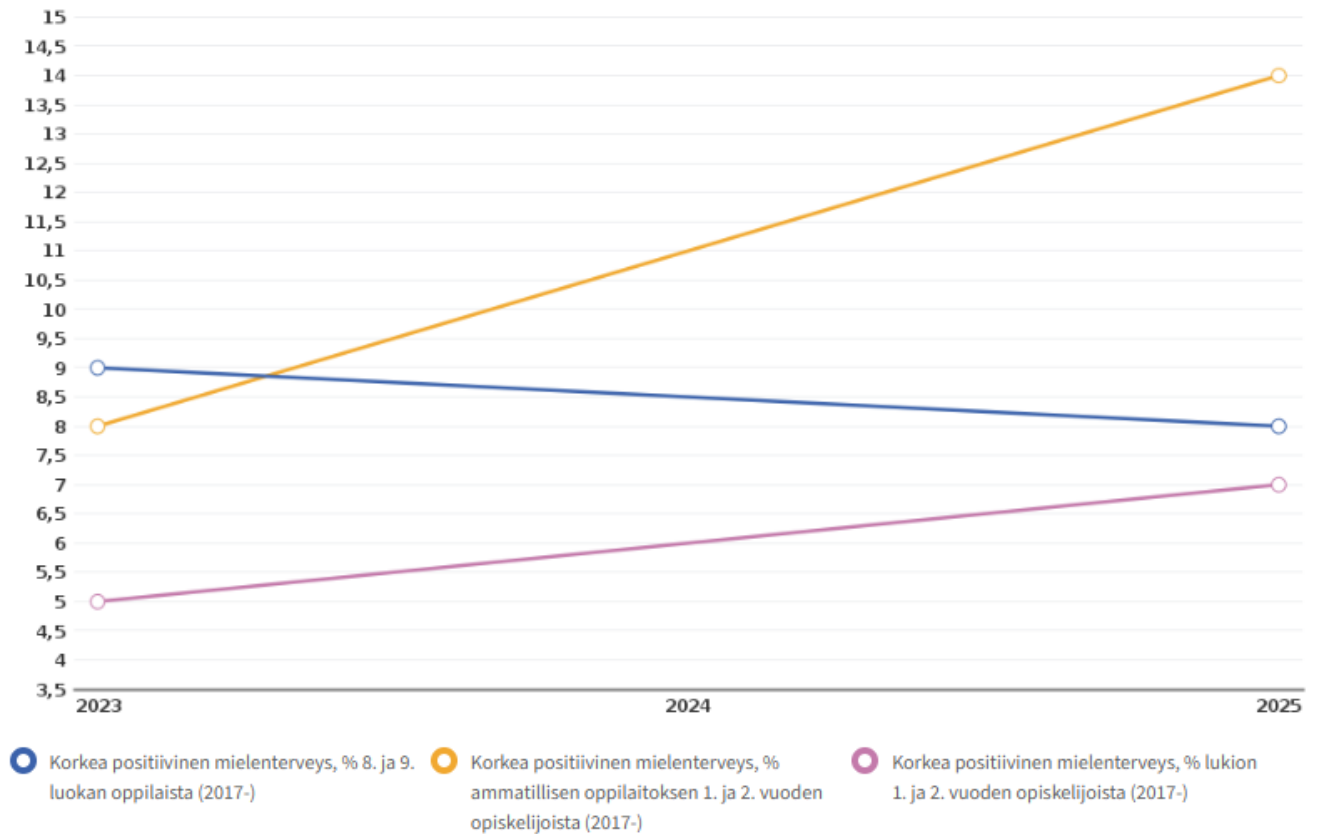

KUVIO 14. Kokeillut kannabista vähintään kaksi kertaa, %.

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2023	2025
Kokeillut kannabista vähintään kaksi kertaa, % 8. ja 9. luokan oppilaista info ind. 488	Nivala	yhteensä	2	2
Kokeillut kannabista vähintään kaksi kertaa, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista info ind. 490			5	2
Kokeillut kannabista vähintään kaksi kertaa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista info ind. 489			1	1
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8. ja 9. luokan oppilaista info ind. 290			6	4
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista info ind. 3937			9	5
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista info ind. 3922			2	1

KUVIO 15. Huumeita kokeilleiden osuus, %

Myös positiivista mielenterveyttä kuvaava indikaattori on noususuuntainen. Indikaattori ilmaisee peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaisten osuuden prosentteina, jotka ovat kokeneet korkeaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana. Indikaattori perustuu positiivista mielenterveyttä mittaavaan SWEMWBS-mittariin.

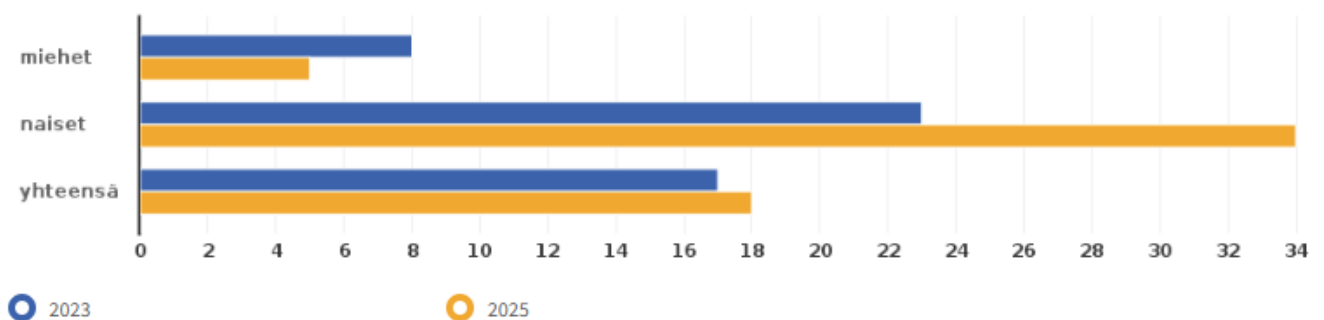

KUVIO 16. Korkea positiivinen mielenterveys, %

Samanaikaisesti on kuitenkin tärkeää tunnistaa hyvinvointia kuormittavia tekijöitä. Ahdistuneisuus, koulu-uupumus ja koulumotivaation heikkeneminen ovat yleistyneet, mikä korostaa varhaisen tuen merkitystä.

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista

info ind. 328 Alue: Nivala

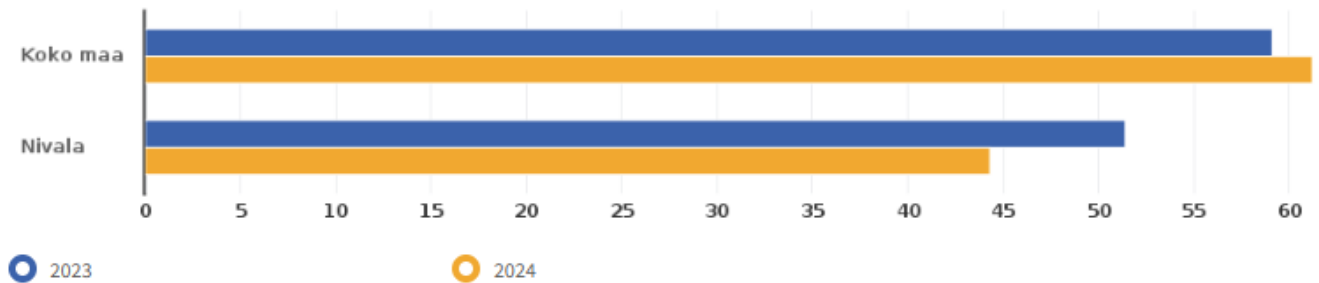

KUVIO 17. Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, %.

Terveystottumuksissa on edelleen puutteita, sillä alle puolet lapsista ja nuorista harjaa hampaansa kahdesti päivässä, mikä jää selvästi alle valtakunnallisen keskiarvon. Tämä näkyy tervehampaisten 12-vuotiaiden määrässä, jossa jäädyään alle valtakunnallisen tason.

Tervehampaiset 12-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä suun terveydenhuollon tarkastuksessa käyneistä

info ind. 5022 Sukupuoli: Yhteensä

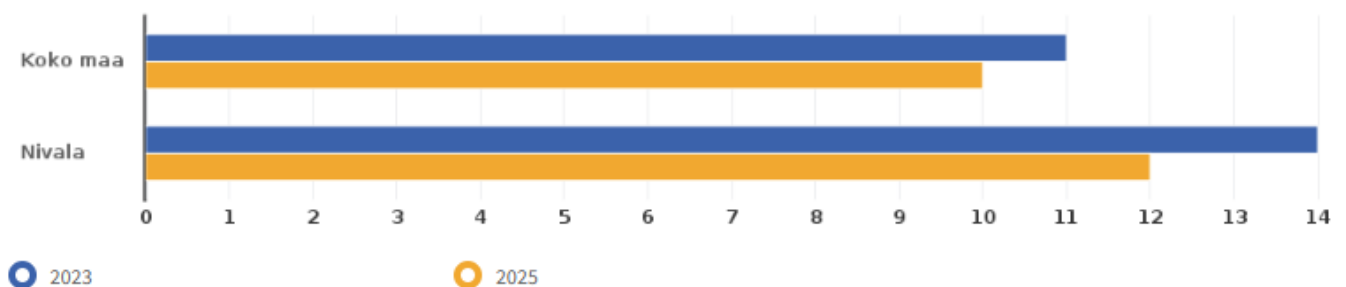

KUVIO 18. Tervehampaiset 12-vuotiaat osuus prosentteina vastaavan ikäisistä

Päihteiden käytössä on nähtävissä ristiriitainen kehitys: tupakointi on vähentynyt, mutta nikotiinipussien ja sähkösavukkeiden käyttö on lisääntynyt, ja niiden käyttö on Nivalassa yleisempää kuin maassa keskimäärin. Nikotiinipussien käyttö on erityisen yleistä ammatillisissa oppilaitoksissa, ja pojat käyttävät niitä selvästi tyttöjä enemmän, kun taas sähkösavukkeiden käyttö korostuu tytöillä.

Käyttää päivittäin tupakkaa, sähkötupakkaa, nuuskaa tai nikotiinipusseja, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

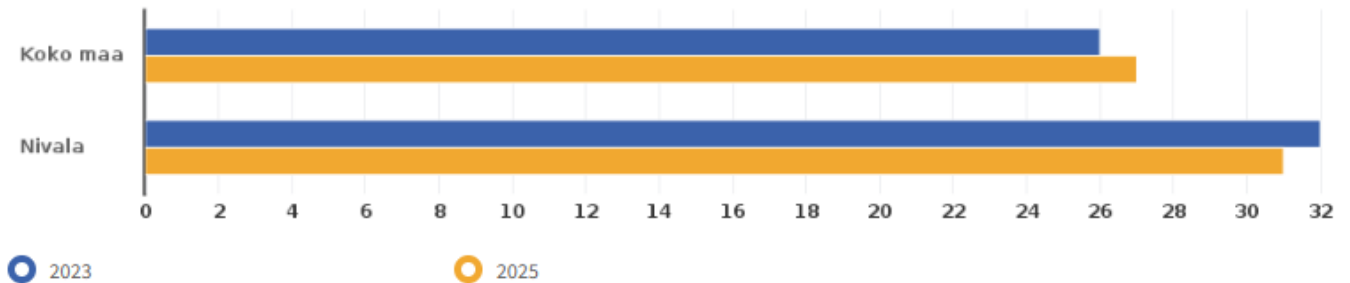
info ind. 4730 Sukupuoli: Yhteensä

KUVIO 19. Käyttää päivittäin tupakkaa, sähkötupakkaa, nuuskaa tai nikotiinipusseja %

Käyttää päivittäin tupakkaa, sähkötupakkaa, nuuskaa tai nikotiinipusseja, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

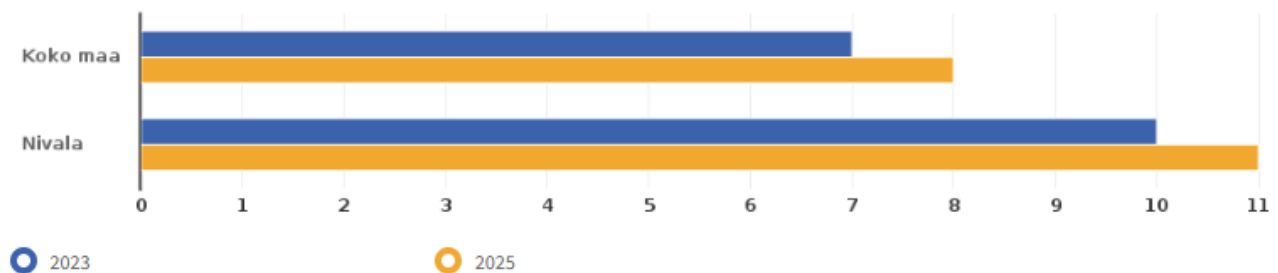
info ind. 4731 Sukupuoli: Yhteensä

KUVIO 20. Käyttää päivittäin tupakkaa, sähkötupakkaa, nuuskaa tai nikotiinipusseja %

Käyttää päivittäin tupakkaa, sähkötupakkaa, nuuskaa tai nikotiinipusseja, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

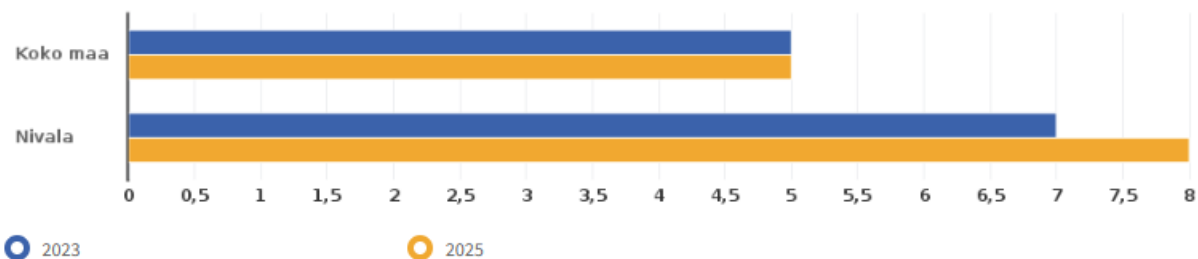
info ind. 4732 Sukupuoli: Yhteensä

KUVIO 21. Käyttää päivittäin tupakkaa, sähkötupakkaa, nuuskaa tai nikotiinipusseja %

Käyttänyt tupakkaa, sähkötupakkaa, nuuskaa tai nikotiinipusseja vähintään kerran, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

info ind. 4823 Sukupuoli: Yhteensä

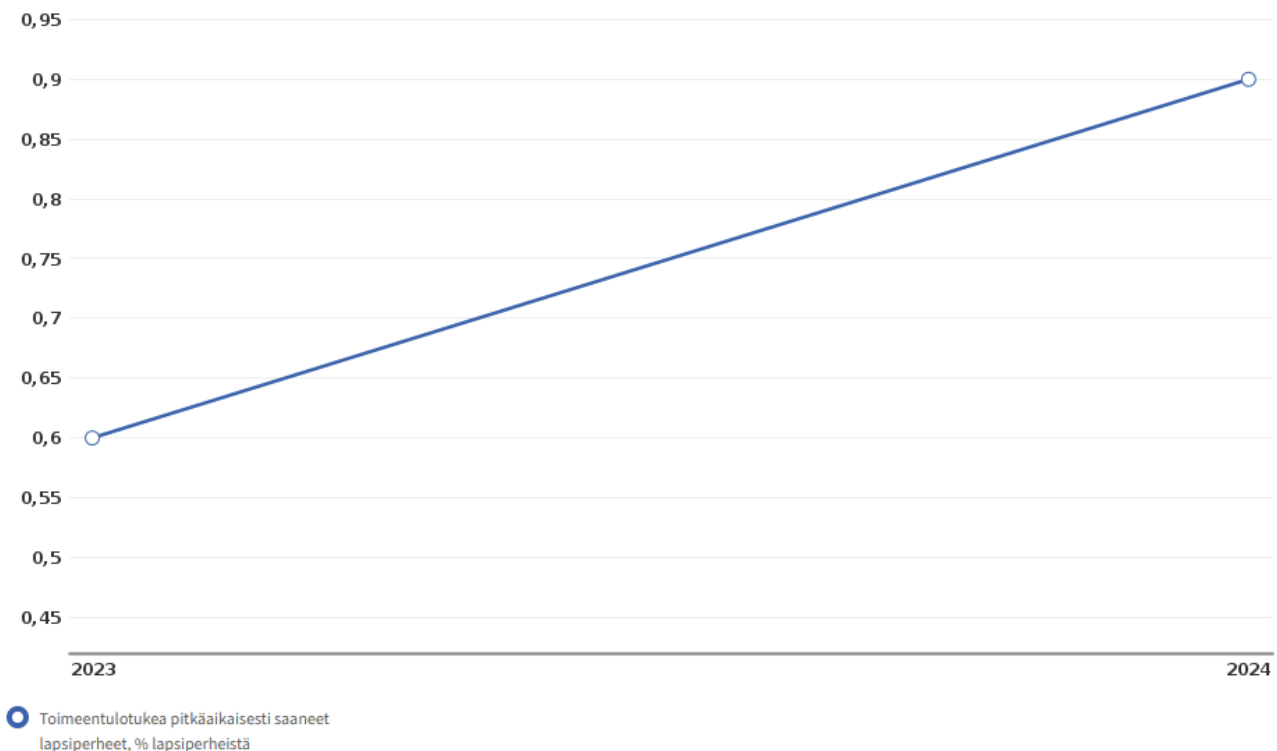
KUVIO 22. Käyttänyt tupakkaa, sähkötupakkaa, nuuskaa tai nikotiinipusseja vähintään kerran %.

Myös rahapelaaminen on yleistynyt, erityisesti poikien keskuudessa, vaikka ikäraja on 18 vuotta. Lisäksi ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevilla nuorilla on selvästi suurempi riski päihde- ja peliongelmiin kuin muilla nuorilla.

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden lapsiperheiden osuus kaikista lapsiperheistä Nivalassa oli pitkään laskusuuntainen ja myönteistä kehitystä tapahtui vuoteen 2023 asti, jolloin indikaattori on lähtenyt nousuun. Indikaattori kertoo vuoden aikana pitkäaikaisesti eli vähintään 10 kuukautena perustoimeentulotukea ja/tai täydentävää toimeentulotukea ja/tai ehkäisevää toimeentulotukea saaneiden lapsiperheiden osuuden koko väestön lapsiperheistä.

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

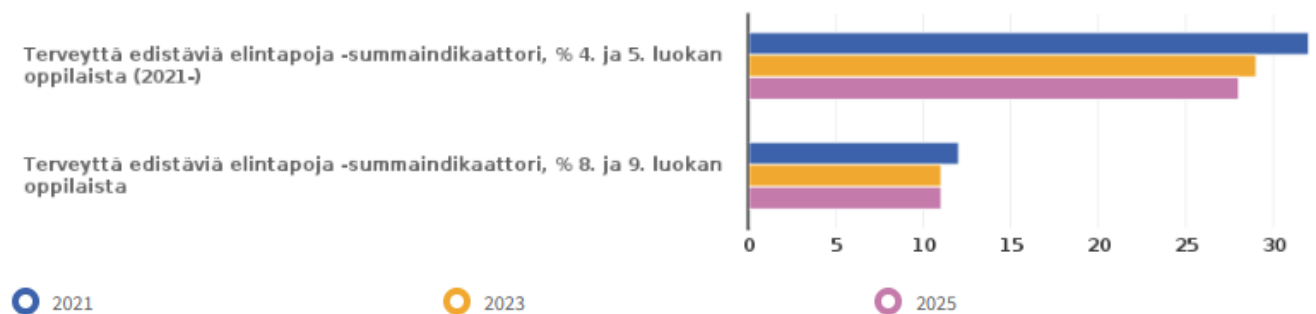
info ind. 5097 Alue: Nivala Sukupuoli: Yhteensä

KUVIO 23. Toimeentuloa pitkäaikaisesti saaneiden lapsiperheiden osuus % kaikista lapsiperheistä

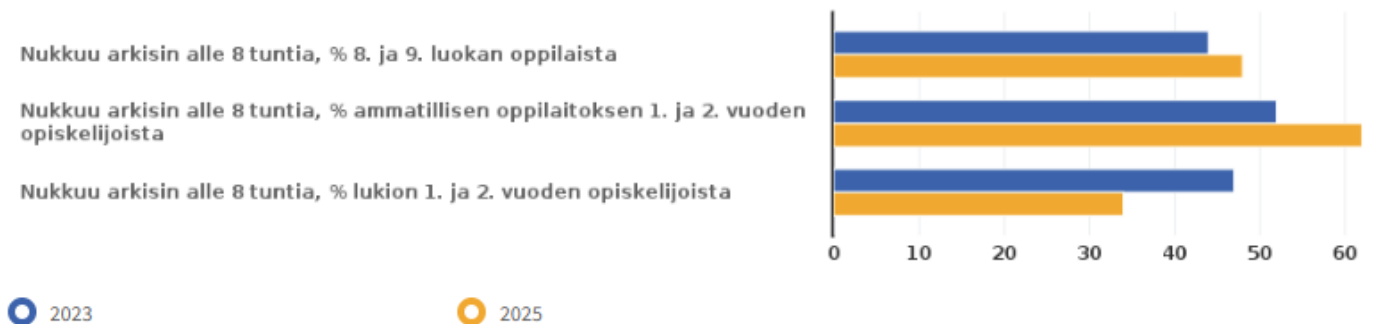
Terveyttä edistäviä elintapoja kuvaavan summaindikaattorin tulos on ollut laskusuuntainen. Tämä osoittaa, että lasten ja nuorten keskeiset terveelliset elintavat ovat hieman heikentyneet. Nivalan tulos on lisäksi valtakunnallista tasoa matalampi. Indikaattori kuvaa sitä osuutta peruskoulun 4.–5.-luokkalaisista sekä 8.–9.-luokkalaisista, joilla on kolme seuraavista terveyttä edistävästä elintavoista: aamupalan syöminen jokaisena arkipäivänä, vähintään tunnin päivittäinen liikkuminen ja riittäväksi koettu uni. Lapsena ja nuorena omaksutut käyttäytymismallit heijastuvat usein myös aikuisuuteen ja niillä on keskeinen merkitys terveydessä. Tämän vuoksi on tärkeää seurata, kuinka yleistä liikuntasuosituksen

toteutuminen, riittävä uni sekä säännöllinen ruokailurytmi ovat kouluikäisillä. Terveyttä edistävien elintapojen omaksumisessa vanhemmilla, koululla ja harrastuksilla on tärkeä merkitys.

KUVIO 24. Terveyttä edistäviä elintapoja -summaindikaattori

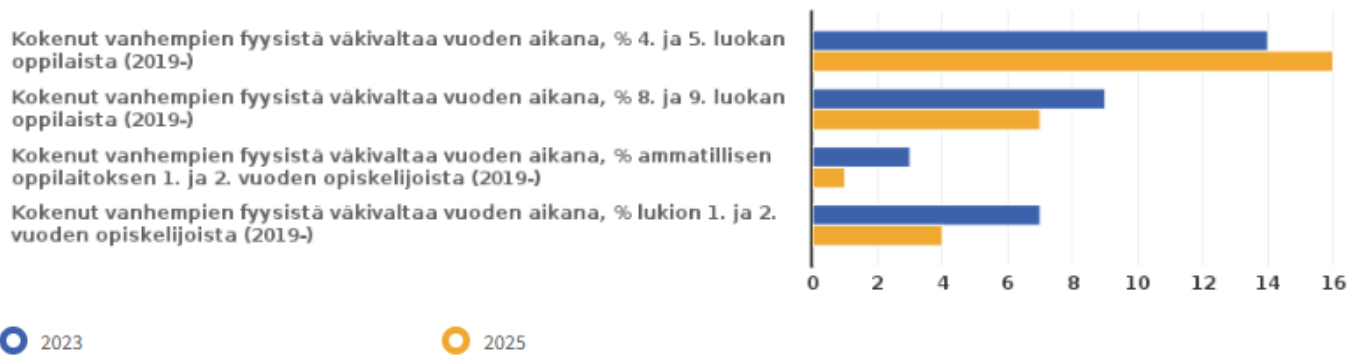
Lähes puolet nuorista nukkuu alle kahdeksan tuntia yössä.

KUVIO 25. Nukkuu arkisin alle 8 tuntia, %

Turvallisuuden liittyvissä tekijöissä on havaittavissa huolestuttavia piirteitä. Tapaturmat koulussa tai koulumatkoilla ovat hieman lisääntyneet, ja niitä sattuu eniten alakouluikäisille. Seksuaaliväkivallan kokemukset ovat kasvaneet sekä tyttöjen että poikien keskuudessa. Tytöt puolestaan kohtaavat poikia enemmän seksuaalista häirintää, vaikka myös poikien kokemukset ovat lisääntyneet: Lähes joka kolmas 8. ja 9. luokan tytöistä on kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua vuoden aikana. Samanlaiset huolestuttavat lu-
vut ovat tyttöjen syrjinnän kokemuksissa koulussa tai vapaa-ajalla. Vanhempien fyysistä väkivaltaa kokeneiden osuus on myös hieman noussut 4. ja 5. luokan oppilaissa.

Alue: Nivala Sukupuoli: Yhteensä

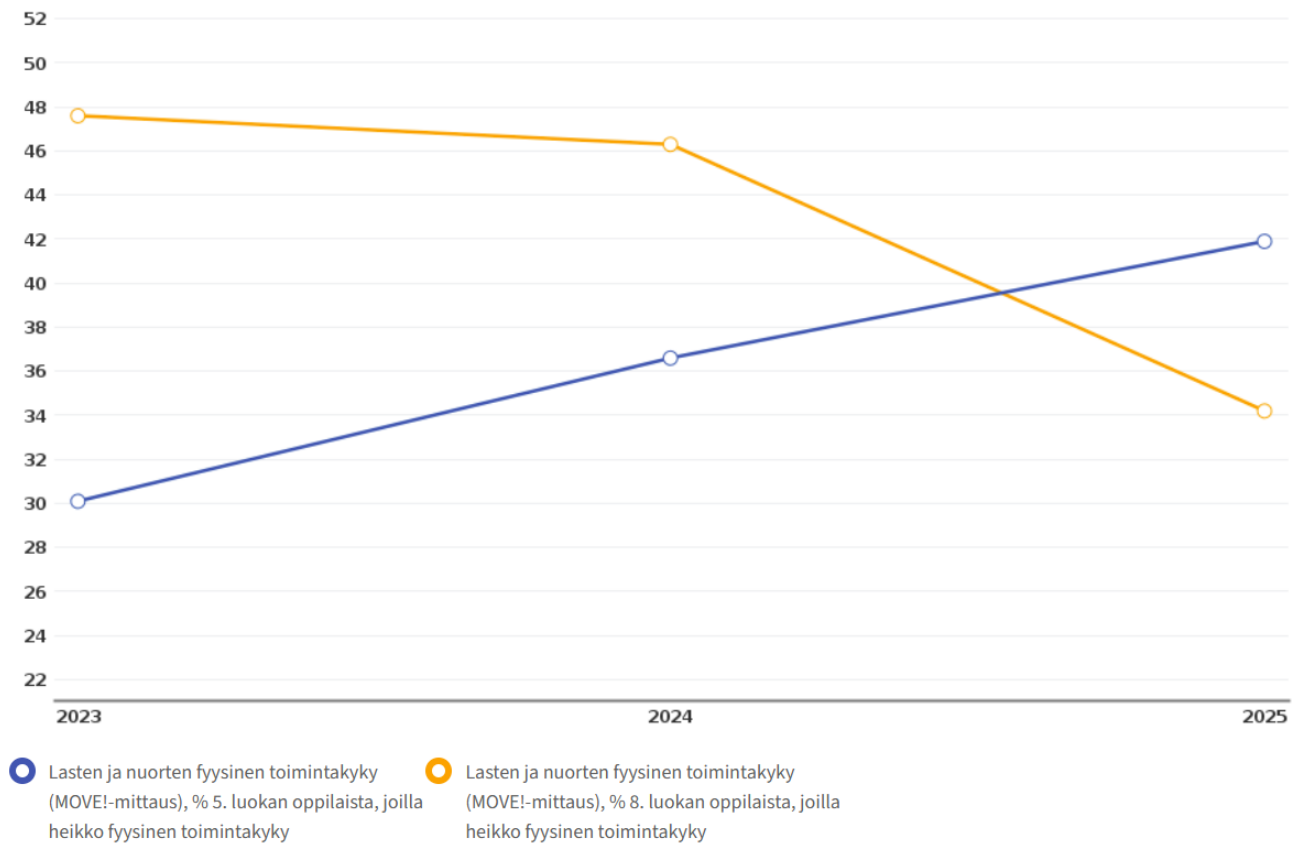
KUVIO 26. Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, %

Palveluiden osalta vain noin puolet lapsista ja nuorista kokee terveystarkastukset yksilöllisiksi ja keskusteleviksi. Kouluterveydenhoitajan vastaanotoilla käynti ei ole juurikaan lisääntynyt terveystarkastusten ulkopuolella, ja koulupsykologikäynnit ovat vähentyneet, vaikka suurin osa palveluja tarvitsevista pääsee edelleen niiden piiriin. Sen sijaan kuraattorikäynnit ovat lisääntyneet, mikä voi kuvastaa tuen tarpeen muutosta.

Harrastaminen on yleistä kaikissa ikäryhmissä, mutta kokemus vapaa-ajan mielekkyydestä vaihtelee. Vaikka suuri osa lapsista ja nuorista harrastaa viikoittain, vain osa kokee, että tarjolla on riittävästi kiinnostavaa tekemistä tai sopivia oleskelutiloja. Erityisesti ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevilla tieto harrastusmahdollisuuksista on puutteellista. Lukiolaisista puolestaan merkittävä osa käy palkkatyössä opintojen ohella, mikä voi osaltaan kuormittaa arkea.

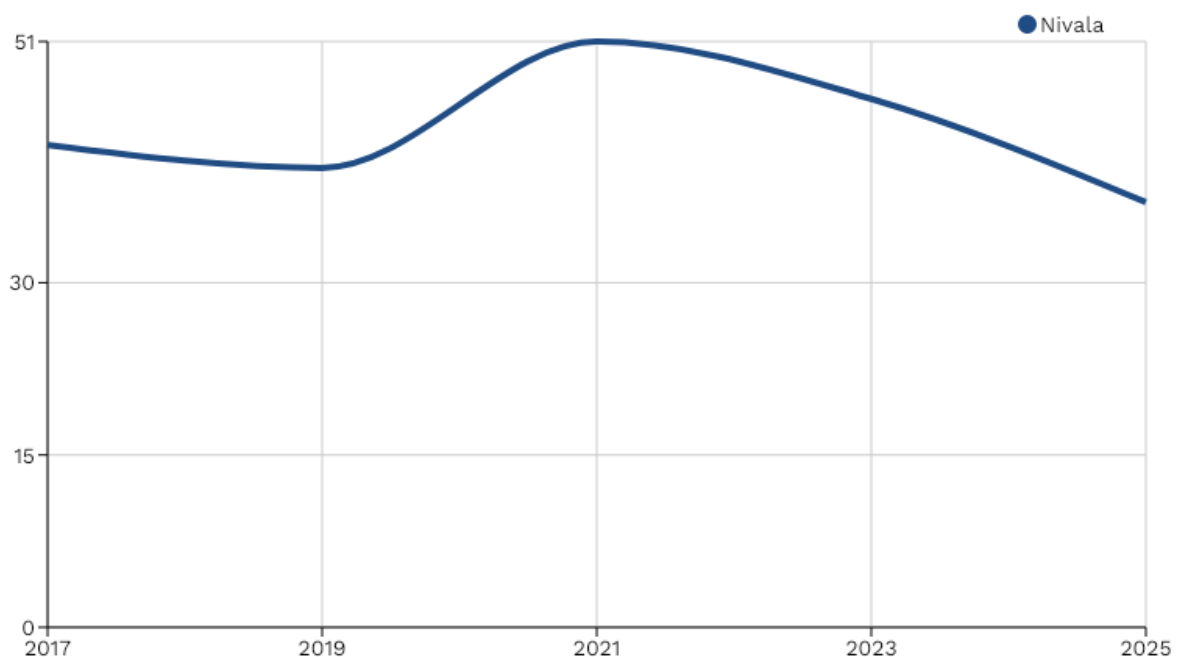
Move! -mittausten mukaan lasten ja nuorten heikko fyysinen toimintakyky on yleistynyt 5. luokkalaisten keskuudessa, mutta laskenut 8. luokkalaisten keskuudessa.

Alue: Nivala Sukupuoli: Yhteensä

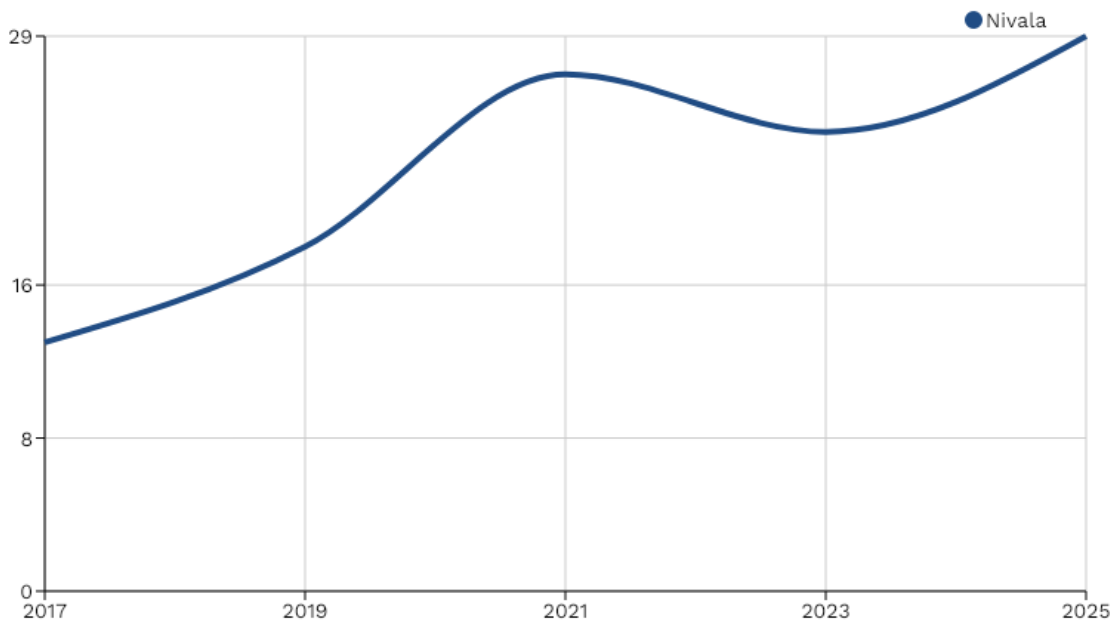
KUVIO 27. Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky, %

Tuloksen taustalla on todennäköisesti vähäinen liikunnan määrä. Vähintään tunnin päivässä liikkuvien osuus 4. ja 5. luokan oppilaista on laskusuuntainen.

KUVIO 28. Vähintään tunnin päivässä liikkuvien osuus, %

Kun taas vähintään tunnin päivässä liikkuvien osuus 8. ja 9. luokan oppilaista on noususuuntainen.

KUVIO 29. Vähintään tunnin päivässä liikkuvien osuus, %

Vähintään tunnin päivässä liikkuvien osuus ammatillisen oppilaitoksen ja lukion opiskelijoista on pysynyt viimeisen kahden vuoden ajan melko samana, mutta luku on alhainen.

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2021	2023	2025
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-) info ind. 4728	Nivala	yhteensä	10	19	18
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-) info ind. 4729			10	17	17

KUVIO 30. Vähintään tunnin päivässä liikkuvien osuus, %

Ikäryhmittäin tarkasteltuna alakoululaisilla myönteistä on muun muassa koulukiusaamisen vähäisyys, lisääntynyt kouluinnostus sekä toimiva kouluruokailu ja aamupalan syönnin yleistyminen. Huolta herättävät kuitenkin suun terveyden puutteet, osallisuuden heikkeneminen koulun toimintaan sekä liikkumisen väheneminen. Yläkoululaisilla ryhmän ilmapiiri ja keskusteluyhteys aikuisiin ovat parantuneet, ja muiden päihteiden käyttö on vähentynyt, mutta nikotiinituotteiden käyttö, riittämätön uni ja suun terveys korostuvat haasteina. Lukiolaisilla raittius ja koettu terveydentila ovat parantuneet, ja esimerkiksi netissä tapahtuva seksuaalinen häirintä on vähentynyt. Samalla kuitenkin koulu-uupumus on lisääntynyt, koulumotivaatio heikentynyt ja taloudelliset haasteet ovat keskimääräistä yleisempiä. Ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevilla positiivinen mielenterveys on vahvistunut ja häirintäkokemuksia on vähemmän kuin muualla maassa, mutta päihteiden käyttö, unen puute sekä vapaa-ajan toiminnan riittämättömyys ovat keskeisiä huolenaiheita.

Kokonaisuutena voidaan todeta, että suurin osa lapsista ja nuorista voi hyvin, heidän sosiaaliset suhteensa ovat vahvoja ja koulukiusaaminen on vähäisempää kuin valtakunnallisesti. Samalla hyvinvoinnin haasteet ovat monin paikoin lisääntyneet ja eriytyneet, mikä korostaa ennaltaehkäisevien toimien merkitystä. Lasten ja nuorten hyvinvointia voidaan vahvistaa panostamalla yhteisöllisyyteen, osallisuuteen ja matalan kynnyksen palveluihin kouluissa sekä tukemalla terveellisiä elämäntapoja, kuten riittävää unta, hyvää suun terveyttä ja päihteettömyyttä.

Nuorisotyötä tehdään Nivalassa kohdaten nuoria niin kouluissa kuin vapaa-ajalla. Koulu- nuorisotyöntekijä tavoittaa kaikkien Nivalan koulujen nuoria teematunneilla, oppilaitospäivystyksissä sekä tapahtumissa. Vuonna 2025 nuorisotila Kulmauksen kävijämäärä oli 7033, joka on hieman laskenut edellisistä vuosista, kun vuonna 2024 kävijämäärä oli 9665. Muutokseen on vaikuttanut todennäköisesti nuorisotila Kulmauksen remontti, ja väliaikainen väistötiloihin siirtyminen. Normaalin tila- ja virtuaalitoiminnan lisäksi nuorisotilalla on aktiivisesti järjestetty erilaista kerhotoimintaa ja tapahtumia.

Työikäiset

Vuonna 2025 Nivalan työllisyystilanne kehittyi kaksijakoisesti. Alkuvuonna työttömyys oli suhteellisen korkealla tasolla, mutta laski kevään ja kesän aikana kääntyen uudelleen nousuun loppuvuotta kohden. Vuoden alussa työttömyysaste oli noin 10,1 % ja pysytteli alkuvuoden ajan noin 10 prosentin tasolla. Keväällä työllisyystilanne parani, ja maaliskuussa työttömyysaste alitti 10 %. Myönteinen kehitys jatkui kesän ja alkusyksyn aikana, jolloin työttömyysaste laski alle 9 %:n. Alimmillaan työttömyys oli syys–lokakuussa, noin 7,9 %. Loppuvuonna työttömyys kuitenkin kasvoi, ja joulukuussa työttömyysaste nousi 11 %:iin. Työttömien työnhakijoiden määrä seurasi vastaavaa kehitystä.

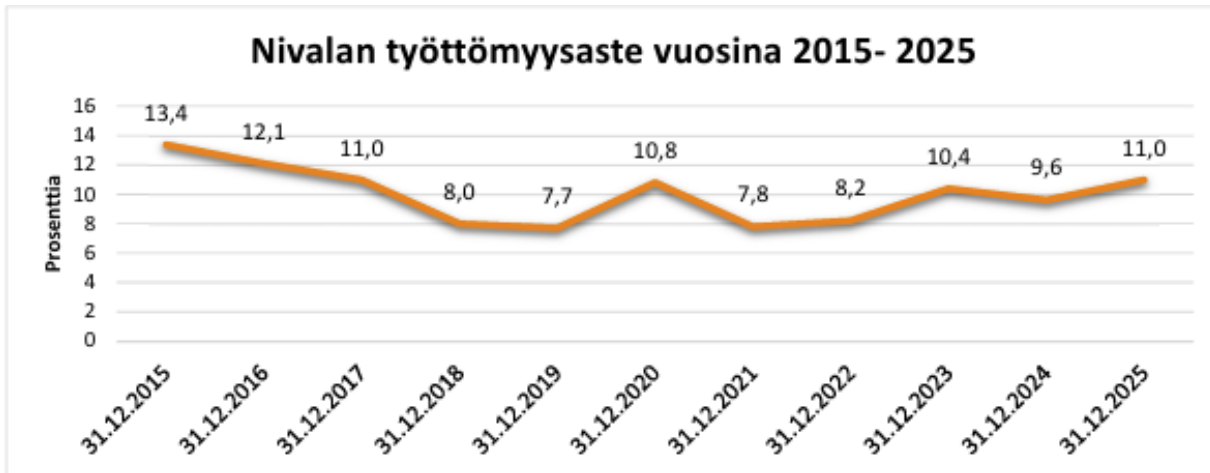
Rakenteellisesti työttömyyden haasteet kohdistuivat erityisesti pitkäaikaistyöttömiin ja nuoriin työnhakijoihin. Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi vuoden aikana, mikä vastaa maakunnallista ja valtakunnallista kehityssuuntaa. Myös nuorten työttömyys lisääntyi lievästi.

Vuoden lopussa (31.12.2025) Nivalan työttömyysaste oli 11,0 % (9,6 % vuonna 2024). Vertailun vuoksi Pohjois-Pohjanmaa työttömyysaste oli 13,6 % (12,8 % vuonna 2024) ja Suomessa 13,0 % (12,0 % vuonna 2024). Avoimia työpaikkoja oli NIHAkin alueella 88 (151 vuonna 2024), joista 30 sijoittui Nivalaan.

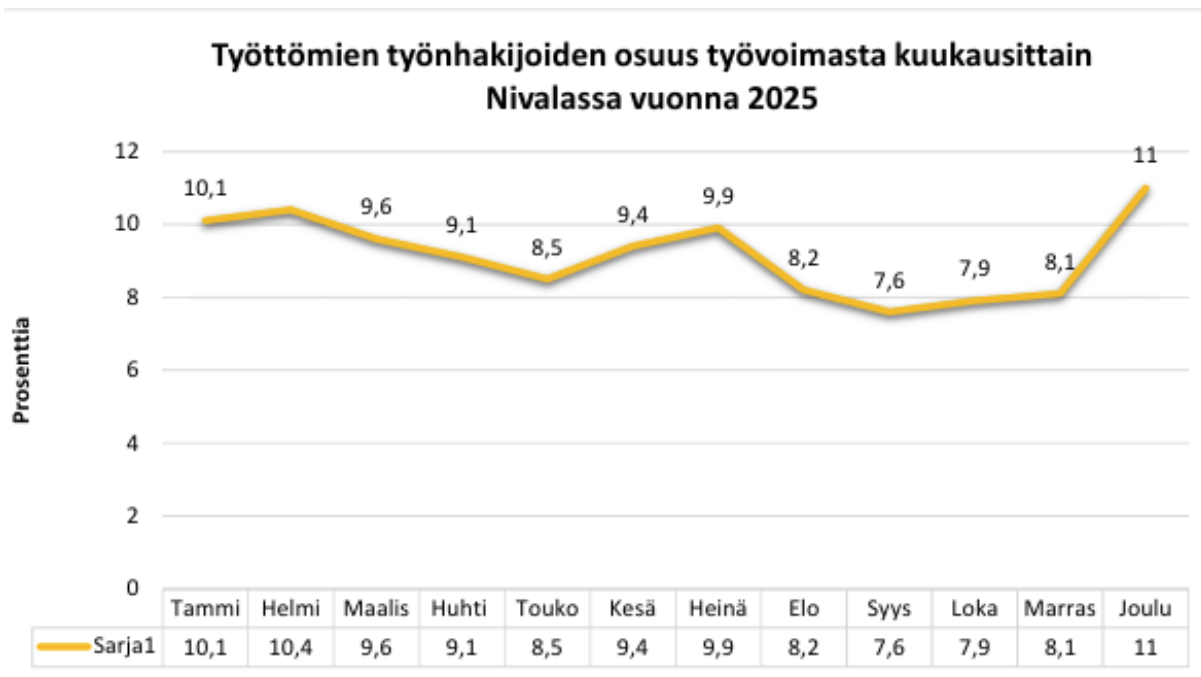
Kokonaisuutena Nivalan työllisyystilanne oli edelleen suhteellisen hyvä verrattuna maakunnan ja koko maan keskiarvoihin, mutta kehityssuunta heikkeni vuoden loppua kohden. Työttömyyden rakenteelliset haasteet, erityisesti pitkäaikaistyöttömyys ja nuorten työttömyys, korostuivat ja ennakoivat haasteiden jatkumista.

Työllisyyden edistäminen on keskeinen hyvinvointia vahvistava tekijä. Työllisyyden paraneminen lisää verotuloja ja tukee siten julkisten palvelujen ja hyvinvoinnin kehittämistä.

Samalla työn merkitys yksilölle on keskeinen: se turvaa toimeentuloa, lisää osallisuutta ja vahvistaa sosiaalista pääomaa.

KUVIO 30. Nivalan työttömyysasteen kehitys

KUVIO 31. Nivalan työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kuukausittain

Vuoden 2023 lopussa valmistunut monitoimihalli on lisännyt merkittävästi kuntalaisten vapaa-ajan mahdollisuuksia tarjoamalla laadukkaat puitteet niin liikunnalle kuin kulttuuritapahtumille. Kulttuuripalvelut järjestivät vuoden aikana monipuolisia tapahtumia, jotka tavoittivat eri-ikäisiä kävijöitä. Tapahtumatarjonta on säilynyt pääosin ennallaan, sisältäen aiempien vuosien tuttuja tapahtumia, mutta sen rinnalle on tuotu myös uusia avauksia. Kulttuurin hyvinvointivaikutukset on tunnustettu entistä vahvemmin, ja toiminnan suunnitelmallisuuteen panostetaan jatkossa enemmän. Nivalan kulttuurikasvatussuunnitelma vuosille 2025–2028 perustuu ajatukseen, että jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus kasvaa kulttuurin parissa kokijana, tekijänä ja aktiivisena toimijana. Vuonna 2025 käynnistynyt Presidenttipolku on

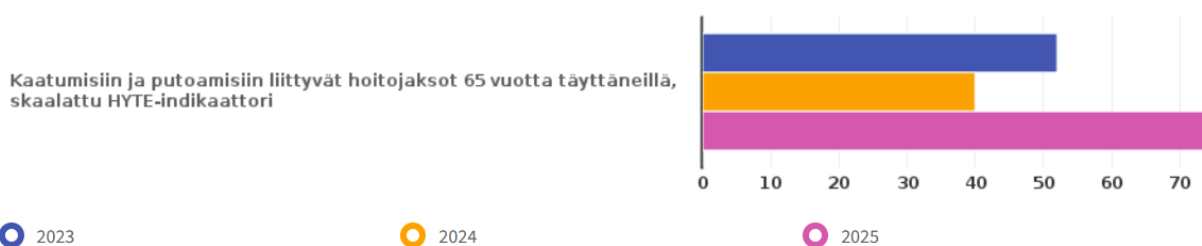
esimerkki uudesta kulttuurisesta kehittämisestä. Lisäksi osallistuminen Oulu2026-kokonaisuuteen on varmistettu, ja siihen liittyvä valmistelu ja taustatyö on toteutettu huolellisesti ja suunnitelmallisesti vuoden 2025 aikana.

Kirjasto toteutti alkuvuoden aikana nuorille aikuisille suunnatun lukuhankkeen, jonka painopisteenä olivat Jedun opiskelijat. Loppuvuodesta hanke kohdennettiin yläkouluikäisiin nuoriin. Omatoimikirjaston käyttö jatkoi kasvuaan, mikä osoittaa palvelun vakiintuneen tärkeäksi osaksi kirjaston toimintaa. Kirjastoauton lainaus kasvoi merkittävästi, yhteensä 32 %, ja kokonaislainaus lisääntyi edellisvuoteen verrattuna 5,53 %. Erityisen huomionarvoista oli lasten kaunokirjallisuuden lainauksen kasvu, joka oli 9,70 %. Vuoden alusta kirjasto liittyi valtakunnalliseen eKirjastoon, jonka kautta asiakkailta on käytössä e-kirja-, e-äänikirja- ja e-aikakauslehtipalvelut. Muut e-aineistopalvelut tuotetaan edelleen Pohjoisen eKirjaston kautta.

Ikäihmiset

Kaatumisen ehkäisyä on tehty Nivalassa viime vuosina esimerkiksi lisäämällä tietoisuutta erilaisin tapahtumin sekä jakamalla hiekoitussoraa kuntalaisille. Yhden lonkkamurtuman hinta on noin 30 000 €. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65-vuotta täyttäneillä ovat Nivalassa vähentyneet edellisiin vuosiin verrattuna, jolloin skaalattu HYTE-indikaattori on noussut vuoden takaisesta (40) lukuun 74. Indikaattori ilmaisee kahden viimeisimmän mittauksen välillä tapahtuneen muutoksen vuoden aikana kaatumisen tai putoamisen vuoksi sairaanhoitoa saaneiden 65 vuotta täyttäneiden potilaiden hoitajaksojen lukumäärässä kymmentä tuhatta vastaavan ikäistä asukasta kohti. Jokaisen tulosindikaattorin kohdalla kaikkien kuntien suurimmasta erotuksesta tulee arvo, jolla tulosindikaattorista saa sata pistettä ja kaikkien kuntien pienimmästä erotuksesta arvo, jolla tulosindikaattorista saa nolla pistettä. Loput pistemäärät nollan ja sadan pisteen välillä määräytyvät sen mukaan, mihin kohtaan erotusten vaihteluväliä kunnan erotus osuu. Jos osuus on 230 hoitajaksoa tai vähemmän 10 000 vastaavan ikäistä asukasta kohti, muutosta ei enää edellytetä, vaan kunta saa tästä indikaattorista 100 pistettä.

Ikääntyneiden ihmisten kaatumisia voidaan ehkäistä poistamalla ympäristöön liittyviä vaaranpaikkoja esimerkiksi huolehtimalla asianmukaisesta hiekoittamisesta sekä tarjoamalla mahdollisuuksia lihaskunnan harjoittamiseen (liikkumisryhmät, liikuntaneuvonta), toimintakyvyn ylläpitämiseen (ulkoilureitit, fyysinen ympäristö ja muistineuvonta) sekä sopivaan ja riittävään ravintoon (ravitseminen- ja ruokapalvelut).

KUVIO 32. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä

Ikäihmisten ja vammaisten asioita Nivalassa on aktiivisesti ajanut eteenpäin vireä vanhus- ja vammaisneuvosto. Vanhus- ja vammaisneuvostosta on omat edustajansa hyvinvointialueen vanhus- ja vammaisneuvostossa, jotka ovat siellä ottaneet kantaa sosiaali-, terveys- ja pelastusasioihin. Vanhus- ja vammaisneuvosto osallistui vuonna 2025 hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmisteluun, soveltavan liikunnan kehittämissuunnitelmaan, lausuntoon Pohteen strategialuonnoksesta sekä joulupostia ikäihmisille-kampanjaan. Ikäihmisten näkemykset ja kokemukset ovat tulleet kuulluksi Nivalassa laajasti. Vanhus- ja vammaisneuvosto oli mukana myös ikäihmisille suunnattujen tapahtumien järjestämisessä kuten Ikäihmisten ja vammaisten toritapahtumassa 9.7.25, Rollaattorimarssilla 1.10.25 sekä muussa monipuolisessa ohjelmassa Vanhusten-viikolla lokakuussa. Vuonna 2025 Nivalassa järjestettiin alueellinen vanhusten viikon pääjuhla Champion Door- areenalla. Osallistujia oli noin 300.

Yhteinen Tupa ry:n Juttutupa Nivalassa on ikäihmisille suunnattu matalan kynnyksen kohtaamispaikka, jonka tavoitteena on edistää hyvinvointia ja vähentää yksinäisyyttä. Toiminta on ollut käynnissä jo 10 vuotta. Kohtaamispaikka on alun perin syntynyt kansalaisaktiivisuuden pohjalta vapaaehtoisvoimin, ja hanketoiminta käynnistyi viisi vuotta sitten. Hankkeiden kautta toimintaan on palkattu sosiaalialan ammattilainen, joka on tavattavissa Juttutuvalla ja tapahtumissa.

Vuonna 2025 Juttutuvalla kirjattiin lähes 12 000 käyntikertaa. Kahvio-olohuoneessa käyneitä oli 9 390, joista miesten osuus oli 5 447 ja naisten 3 943. Koko kylän juttu -hankkeen tapahtumiin osallistui 1 566 henkilöä (naisia 1 013 ja miehiä 512). Toiminnassa on vakiintunut piirre, että miehet osallistuvat aktiivisesti kohtaamispaikan arkeen, kun taas naiset ovat enemmistönä hanketapahtumissa. Puhetuvan, järjestöjen yhteisen kohtaamispaikan, käyntimäärä oli lähes 700. Vuoden aikana tarjottiin henkilökohtaista digiohjausta yli 100 kertaa, ja digiohjaaja oli tavattavissa myös yleisötapahtumissa, joihin osallistui noin 600 henkilöä. Lisäksi Juttutuvalla oli saatavilla asiantuntijapalveluja, kuten kuulolähipalvelun neuvontaa, asumisneuvontaa ja palveluohjausta, jotka tukivat ikäihmisten arkea ja hyvinvointia.

Ehkäisevä päihdetyö

Ehkäisevä päihdetyö edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä sekä vastaa osaltaan myös ehkäisevän mielenterveystyön haasteisiin. Samoilla keinoilla voidaan vaikuttaa molempiin. Työn tavoitteena on vähentää päihteiden kysyntää, saatavuutta ja tarjontaa eri kohderyhmissä hyödyntämällä vaikuttaviksi todettuja menetelmiä. Parhaimmillaan se edistää päihdeettömiä elintapoja, vähentää päihdehaittoja ja tukee päihdeongelmista kärsivien kansalaisten oikeuksia. Ehkäisevään päihdetyöhön kuuluvat alkoholi, huumeaineet, tupakka ja muut päihtymiseen käytetyt aineet. Lisäksi siihen sisältyvät rahapeli-riippuvuus ja muut toiminnalliset riippuvuudet.

Kouluterveyskyselyn mukaan nuorten päihteiden käyttö on Nivalassa ollut pitkään yleisempää kuin muualla maassa. Erytisesti ammattiin opiskelevista nuorista suuri osa käyttää

päihdyttäviä aineita ainakin satunnaisesti. Heillä on 2,5–3 kertaa suurempi riski päihde- ja peliongelmiin kuin muilla nuorilla. Viimeisimmän kouluterveyskyselyn (2025) mukaan kuitenkin vain 9 % ammattiin opiskelevista nuorista käyttää päihteitä huolta herättävällä tavalla (koko maa 16 %). Osuus on vähentynyt, ja sama kehitys näkyy myös yläkoulun ja lukion opiskelijoilla. Raittiiden nuorten määrä on kasvanut ja humalajuominen vähentynyt kaikilla kouluasteilla.

Nikotiinipussien käyttö on kuitenkin lisääntynyt huolestuttavasti, erityisesti ammatillisissa oppilaitoksissa. Poikien käyttö on 2–3 kertaa yleisempää kuin tyttöjen, ja sekä nikotiinipusseja että nuuskaa käytetään Nivalassa enemmän kuin Suomessa keskimäärin. Tupakointi on puolestaan vähentynyt. Sähkösavukkeiden käyttö on yleisempää yläkoulun ja ammatillisten oppilaitosten tytöillä kuin pojilla. Rahapelaaminen on lisääntynyt alaikäisten poikien keskuudessa ikäraja (18 vuotta) huolimatta: viikoittain pelaa 4–6 % yläkoulun ja ammatillisen oppilaitoksen pojista. Huumeiden kokeilu on hieman vähentynyt, ja kokeilut liittyvät pääasiassa kannabikseen.

Ikääntyneillä yksinäisyys on edelleen merkittävä päihteiden käyttöön liittyvä riskitekijä. Ikääntyneiden masennus sekä mielenterveys- ja päihdeongelmat sekä yksinäisyys korostuvat ikääntyneiden palvelujen tarpeessa. Yli 65-vuotiaiden vuodeosastohoito päihdesairauksien vuoksi on vähentynyt viime vuosina. Vuonna 2024 hoitajaksoja oli noin 2 / 1 000 vastaavanikäistä, mikä on vähemmän kuin koko maassa keskimäärin (3,4 / 1 000).

Tilastokeskuksen ja poliisin rikostilastojen mukaan päihderikosten määrät Nivalassa ovat lukumääräisesti melko pieniä, mikä on tyypillistä pienille kunnille. Erityisesti huumausainerikoksissa osa tiedoista jää julkaisematta tietosuojasysteemin ollessa alle viisi vuodessa. Tästä huolimatta tilastot osoittavat, että päihteisiin liittyvä rikollisuus on myös Nivalassa olemassa oleva ilmiö, vaikka se ei näy suurina lukuarvoina.

Aikuisväestössä alkoholin kulutus on laskusuunnassa ja koko maan keskiarvoa vähäisempää. Kulutus on noin 5 litraa 100-prosenttista alkoholia asukasta kohden. Päihteiden käytön vuoksi sairaalahoitoa tarvinneiden 24–64-vuotiaiden määrä on vähentynyt viime vuosina, mutta on edelleen hieman korkeampi kuin Pohjois-Pohjanmaalla ja koko maassa keskimäärin.

Päihdetilannekyselyn (2025) mukaan nivalalaiset pitävät alaikäisten päihteiden ja nikotiinituotteiden käyttöä sekä niiden saatavuutta merkittävänä huolenaiheena. Vastauksissa korostuvat erityisesti nikotiinipussien, nuuskan ja sähkösavukkeiden käyttö sekä alkoholin välittäminen alaikäisille. Osa vastaajista on havainnut puutteita ikärajojen valvonnassa myyntipaikoissa.

Kuntalaisten näkemyksen mukaan alaikäisten päihteiden käyttöön tulisi puuttua nykyistä enemmän, erityisesti kouluissa, vapaa-ajantoiminnoissa ja vanhempien kanssa tehtävässä yhteistyössä. Myös kannabiksen kokeilut ja huumausaineisiin liittyvät riskit nousivat esiin erityisesti nuorten kohdalla.

Useat vastaajat kokevat, että kunnassa käytetään liikaa alkoholia ja että humalajuomiseen sekä päihteiden julkiseen käyttöön suhtaudutaan liian sallivasti. Päihtyneiden henkilöiden koetaan aiheuttavan ajoittain turvattomuutta ja häiriötä erityisesti julkisilla paikoilla.

Kysely osoittaa lisäksi, että huoli läheisten päihteiden käytöstä on yleistä, erityisesti alkoholin osalta. Osa vastaajista on ollut huolissaan myös omasta päihteiden tai rahapelaamisen käytöstään. Sosiaali- ja terveydenhuollossa päihteiden käyttöön liittyvää kysymistä ja neuvontaa on saatu vaihtelevasti, ja monien mielestä avun ja tukipalvelujen saatavuus sekä näkyvyys ovat riittämättömiä. Avoimissa vastauksissa korostuivat varhainen puuttuminen, matalan kynnyksen palvelut, vanhempien ja perheiden tukeminen sekä päihdeettömien toimintaympäristöjen ja tapahtumien lisääminen. Lisäksi toivottiin selkeämpää viestintää siitä, mistä päihde- ja riippuvuusongelmiin saa apua kunnassa.

Nivalan oma EPT-ryhmä kokoontui vuonna 2025 kaksi kertaa. Yhteistyötä tehdään aktiivisesti myös maakunnallisesti Pohteen vetämässä EPT-verkostossa, johon hyvinvointikoordinaattori on osallistunut. Pakka-toimintamallia on toteutettu soveltuvin osin. Päihdekysely toteutettiin keväällä 2025.

Materiaalia on jaettu erilaisissa tapahtumissa, nuorisotilalla, kirjastossa, hyvinvointipalvelujen infopisteellä sekä kouluissa oppi- ja välitunneilla. Kampanjamateriaalia on levitetty kaupungin somekanavissa sekä nuorisotiloissa ja kouluissa. Nuorisopalveluissa nuorisotyöntekijät ja koulunuorisotyöntekijät tekevät aktiivista päihdekasvatustyötä nuorisotiloissa sekä kouluissa ja oppilaitoksissa.

Maaliskuussa 2025 nuorisotilalla järjestettiin nuorille Selvis-ilta. Lokakuussa 2025 koulunuorisotyö ja hyvinvointipalvelut järjestivät Hyvinvointivirtaa-päivillä Jedussa ehkäisevän päihdetyön rastin välituntitoimintana. Lisäksi koulunuorisotyöntekijä piti vuonna 2025 kaikille 5.–6.-luokkalaisille oppitunnit nikotiinituotteista ja 6.-luokkalaisille alkoholista.

Ehkäisevän päihdetyön toimenpiteet vuonna 2025 on kuvattu liitteessä 1.

Yhteenveto

Vuoden 2025 hyvinvoinnin vuosiraportti osoittaa, että Nivalan väestön hyvinvoinnissa on nähtävissä sekä myönteistä kehitystä että kasvavia haasteita. Kokonaisuutena kunnan taloudellinen tilanne vahvistui vaikeasta toimintaympäristöstä huolimatta, ja useilla hyvinvoinnin osa-alueilla edistettiin aktiivisesti kunnan strategisia tavoitteita.

Väestökehitys jatkoi pitkän aikavälin lievästi laskevaa trendiä, mutta Nivalan vetovoimaa ja elinvoimaa pyrittiin tukemaan monipuolisilla toimenpiteillä, kuten asuntorakentamisen edistämällä ja kylätoiminnan vahvistamisella. Taloudessa erityisesti investointien tasapaino ja vuosikatteen riittävyys olivat myönteisiä signaaleja tuleville vuosille.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnissa valtaosa voi edelleen hyvin, ja positiivista kehitystä näkyy muun muassa raittiuden yleistymisessä, positiivisen mielenterveyden vahvistumisessa ja kiusaamisen vähäisyydessä verrattuna valtakunnalliseen tasoon. Samanaikaisesti haasteet ovat eriytyneet: uneen, suun terveyteen, nikotiinituotteiden käyttöön sekä ahdistuneisuuden kasvuun liittyvät ilmiöt korostavat ennaltaehkäisevän työn tarvetta. Myös liikunnallisen elämäntavan vahvistaminen on tarpeellista.

Työllisyystilanne heikkeni loppuvuotta kohden, ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyys ja nuorten työttömyys lisääntyivät. Kuitenkin Nivala pärjäsi edelleen kohtuullisesti maakunnan vertailussa. Kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluissa toiminta pysyi vireänä, ja monitoimihalli, kirjasto sekä laajentunut kulttuuritarjonta tukivat kuntalaisten hyvinvointia.

Ikäihmisten osalta kaatumisiin liittyvät hoitajaksot vähenivät selvästi, ja matalan kynnyksen toiminta, kuten Juttutuvan vahvistunut kohtaamistyö, tuki yhteisöllisyyttä ja ehkäisi yksinäisyyttä. Vanhus- ja vammaisneuvoston aktiivinen rooli vahvisti ikäihmisten äänen kuulumista kunnan päätöksenteossa.

Ehkäisevä päihdetyö oli vuonna 2025 monipuolista ja vaikuttavaa. Nuorten päihteiden käyttö on kokonaisuutena vähentynyt, mutta nikotiinipussien ja sähkösavukkeiden käytön kasvu herättää huolta. Päihdetilannekyselyn mukaan kuntalaiset kokevat alaikäisten päihteiden käytön edelleen merkittäväksi haasteeksi, mikä korostaa poikkihallinnollisen yhteistyön ja varhaisen puuttumisen merkitystä.

Kokonaisuudessaan Nivalan hyvinvoinnin kehityksessä on vahvuuksia, kuten yhteisöllisyys, nuorten myönteiset asenteet, ikäihmisten aktiivisuus ja kunnan talouden hallittu suunta. Samalla hyvinvoinnin erot kasvavat ja mielenterveyteen, elintapoihin sekä osallisuuteen liittyvät haasteet edellyttävät jatkossakin suunnitelmallista, pitkäjänteistä ja yhteistyöhön perustuvaa hyvinvointityötä.

4. Valtuustokäsittely

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2025 on hyväksytty hyvinvointilautakunnassa 13.05.2026, kaupunginhallituksessa 1.6.2026 ja kaupunginvaltuustossa 4.6.2026.

LÄHTEET

Kuntaliitto & MDI. *EVP-indeksin muodostaminen.* <https://www.mdi.fi/evp-indeksin-muodostaminen/>

Nivalan kaupunki. *Päihdekysely 2025.*

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. *Sotkanet: Tilasto- ja indikaattoripankki.* <https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/index>

Tilastokeskus. <https://stat.fi/fi>

LIITE 1: EHKÄISEVÄN PÄIHDETYÖN SUUNNITELMA, TOIMENPITEET VUONNA 2025

Ehkäisevän päihdetyön toimet 2025 Nivalassa

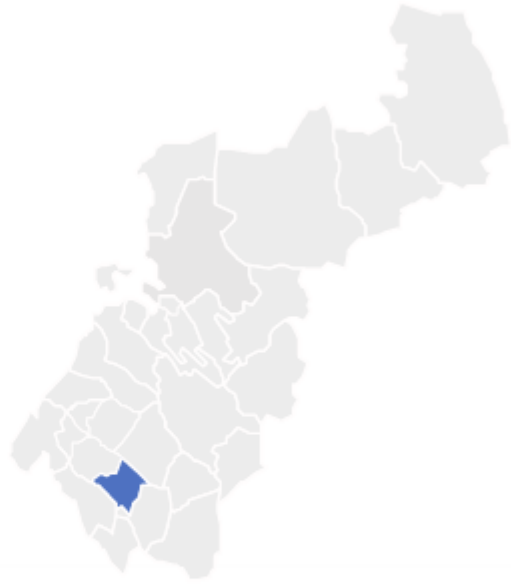
EHKÄISEVÄ PÄIHDETYÖ						
TAVOITE	TOIMENPIDE	KOHDERYHMÄ	KOORDINOINTI	JÄRJESTÄJÄ	AJANKOHTA	TOTEUTUMA 2025
Monitoimijainen yhteistyö	Moniammatillisen ehkäisevän päihdetyöryhmän (EPT) toiminnanvahvistaminen ja mahdollinen laajentaminen	Eri toimijoita	hv-koordinaattori	hyvinvointipalvelut	Kokoontuu vähintään 2x vuodessa	Nivalan oma EPT-ryhmä on kokoontunut 2 kertaa v.2025. Yhteistyötä tehdään aktiivisesti myös maakunnallisesti Pohteen vetämässä EPT-verkostossa, johon hv-koordinaattori on osallistunut.
	Pakka-toimintamallin uudelleenaktivointi	Paikalliset toimijat	hv-koordinaattori	hyvinvointipalvelut	KEVÄT 2025	Pakka-toimintamallia on toteutettu soveltuvin osin Nivalassa. Päihdekysely toteutettiin 2025 keväällä.
Osaamisen lisääminen Räätelöidyt koulutukset eri kohderyhmille yhteistyössä EHYT ry:n kanssa	Lasten ja nuorten digikasvatus	Ammattilaiset ja vanhemmat	hv-koordinaattori	hyvinvointipalvelut	SYKSY 2023	Kaikille avoin lasten ja nuorten sosiaalisen median käyttöön keskittyvä asiantuntijaluento järjestettiin marraskuussa 2023. Luennolle osallistui 254 ihmistä.
Tiedon kerääminen	Päihdekysely 2–4 vuoden välein	Kaikenikäiset kuntalaiset	hv-koordinaattori	hyvinvointipalvelut	2023 ja 2025	Toteutettiin v. 2023 ja keväällä 2025.
Viestintä	Materiaalin jakaminen (painettu jäsähköinen materiaali: julisteet, lehtiset,	Kaikenikäisetkuntalaiset	hv-koordinaattori	hyvinvointipalvelut	KOKO AJAN	Materiaalia on jaettu erilaisissa tapahtumissa, nuorisotilalla, kirjastolla,

	itsehoito-oppaat): nuorisotila, kirjastot, hyvinvointipalvelut, koulut, tapahtumien yhteyteen					hyvinvointipalveluiden "info"-pisteellä sekä kouluilla oppitunneilla ja välitunneilla aulassa.
	Hyvinvointivirtaa -rasti	Ammattiopisto JEDU:nopiskelijat	hv-koordinaattori	hyvinvointipalvelut	VUOSITTAIN	Lokakuussa 2025 koulunuorisotyö ja hyvinvointipalvelut järjestivät Hyvinvointivirtaa-päiville Jedulle ehkäisevän päihdetyön rastin välituntitoimintana.
	Koulunuorisotyöntekijän pitämät oppitunnit päihteistä peruskoululaisille	Peruskoululaiset	koulunuorisotyöntekijä	nuorisopalvelut	VUOSITTAIN	Koulunuorisotyöntekijä on pitänyt kaikille 5. ja 6. luokkalisille päihdeoppitunnit nikotiinituotteista ja 6.luokkalisille alkoholista vuonna 2025.
	Päihteisiin liittyvä tempaus yläkoululla ja nuorisotilalla	Nuoret	koulunuorisotyöntekijä	Nuorisopalvelut	KEVÄISIN	Nuorisotilalla pidettiin maaliskuussa 2025 Selvis-ilta nuorille.

Teemapäivät ja -viikot, kampanjat	<p>Tiedottaminen ja tapahtumien järjestäminen: ehyt.ry/kampanjat, tiedotus kaupungin somekanavat, kaupungin sähköpostitiedotus.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tipaton tammikuu, - Ennalta ehkäisevän päihdetyön (EPT) viikko, ohjelmaa ja toimintaa - Selvänä kesään - kampanja - Anna lapselle raitis jouluku - Peliviikko 	<p>Kuntalaiset</p>	<p>hv-koordinaattori</p>	<p>hyvinvointipalvelut</p>	<p>VIKOTTAIN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tipaton tammikuu, TAMMI-JOULUKUU - EPT-viikko, vko 45 MARRASKUU -Selvänä kesään - kampanja TOUKOKESÄKUU - Anna lapselle raitis jouluku MAR-RAS- JOULUKUU Peliviikko MAR-RASKUU 	<p>Kampanjoihin liittyvää materiaalia on jaettu kaupungin somekanavilla sekä nuorisotilalla ja kouluilla. Älä välitä -kampanja touko- ja elokuussa. Ehkäisevän päihdetyön viikolla järjestettiin yläkoululla Tomas Jouhilammen kokemusasiantuntijaluennot joka ikäluokalle, Jedulle Ville Nurmisen kokemusasiantuntijaluennot joka ikäluokalle sekä keilausilta asuntolan väelle, lukiolle Raide ry:n työpajat, Puustellissa pidettiin nuorille päihteetön ilta, jossa Ville Nurminen esiintyi ja viikon kruunasi Zero Friday – monen kunnan yhteistyössä järjestetty päihteetön tapahtuma nuorille.</p>
--	---	--------------------	--------------------------	----------------------------	--	--

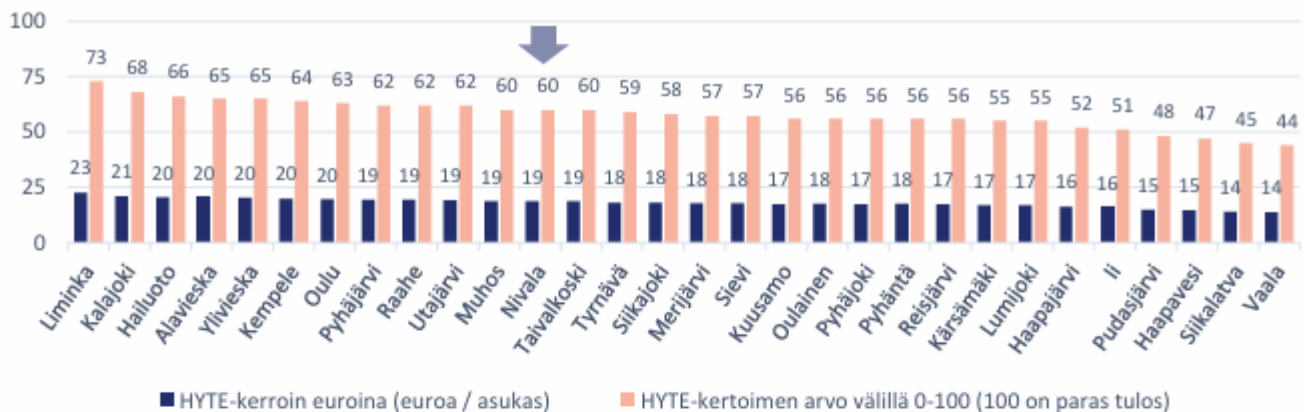
Hyvinvoinnin kuntakortti 2025

Kunnan nimi: Nivala

Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen kunnassa

Mitä oli kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kertoimen arvo ja euromäärä vuonna 2024?

Kuinka aktiivisesti kunta edisti asukkaiden terveyttä vuosina 2023–2025 (TEAvisari)?

Kaikki sektorit : Nivala 2025

	Nivala	Pohjois-Pohjanmaa
Kaikki sektorit 2025	66	73
● Kuntajohto 2025	79	83
● Perusopetus 2023	64	63
● Lukiokoulutus 2024	70	66
● Ammatillinen koulutus 2024	..	66
● Liikunta 2024	52	75
● Kulttuuri 2025	79	84

Lisätietoa asukkaiden hyvinvoinnin edistämisestä kunnassa

Mistä löytää lisätietoa asukkaiden hyvinvointia edistävästä työstä kunnassa?

Hyvinvointikertomus	Nivalan hyvinvointikertomus 2021-2024
Hyvinvointisuunnitelma	Nivalan hyvinvointisuunnitelma 2021-2025
Hyvinvoinnin edistämisen verkkosivu	Nivalan kaupungin hyvinvoinnin edistämisen verkkosivu

Keneen voi olla yhteydessä, jos haluaa lisätietoa asukkaiden hyvinvoinnin edistämisestä kunnassa?

Nimi	Nimike	Sähköpostiosoite	Puhelinnumero
Meri Vähäkangas	Hyvinvointikoordinaattori	meri.vahakangas@nivala.fi	0403447317
Timo Alatalo	Hyvinvointijohtaja	timo.alatalo@nivala.fi	0403447323

Asukkaiden hyvinvointia edistävä yhteistyö alueen kunnan ja Pohteen välillä valtuustokaudella 2025–2029?

Mitkä asukkaiden hyvinvoinnin kuusi hyvää ja kuusi huolestuttavaa asiaa olisi tärkeintä huomioida sekä kunnan että Pohteen ennaltaehkäisevässä ja hyvinvointia edistävässä toiminnassa valtuustokaudella 2025–2029?

Hyvät asiat		Huolestuttavat asiat	
Lapset, nuoret ja lapsiperheet		Lapset, nuoret ja lapsiperheet	
1.	Lähes jokaisella lapsella ja nuorella on ainakin yksi läheinen ystävä ja kiusaamista esiintyy vähän	1.	Fyysisen ja psyykkisen oireilun lisääntyminen, erityisesti tyttöjen ahdistuneisuus
2.	Harrastusmahdollisuudet	2.	Nuorten päihteiden käyttö
Työikäiset		Työikäiset	
1.	Aktiivisia vapaa-ajan toimijoita	1.	Pitkäaikaissairastavuus
2.	Työllisyys	2.	Fyysinen aktiivisuus
Ikäihmiset		Ikäihmiset	
1.	Aktiivinen osallistuminen järjestö- ja vapaaehtoistoimintaan	1.	Yksinäisyys
2.	Monipuoliset palvelut ikäihmisille	2.	Palvelutarpeen kasvu

Hyvinvointia edistävä yhteistyö Pohteen ja kunnan välillä: Mitkä ovat kunnan mielestä kolme parhaiten toimivaa asiaa, jotka kunta haluaa säilyttää tulevilla valtuustokaudella? Mitkä ovat kunnan mielestä kolme tärkeintä asiaa, joihin liittyvää yhteistyötä tulisi kehittää yhdessä tulevilla valtuustokaudella?

Hyvin toimiva yhteistyö		Kehittämistä kaipaava yhteistyö	
1.	Paikallinen hyte-työ on juurtunut osaksi kunnan rakenteita ja arkea	1.	Nuorten pahoinvoinnin ja vanhemmuuden tukeminen
2.	Yhteistyö järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa	2.	Työikäisten hyvinvointi ja työllistyminen vaativat tiiviimpää yhteistyötä kunnan, Pohteen ja työllisyysalueen välillä. Elintapaohjaus ja kuntouttava työtoiminta ovat tärkeitä osia tätä kokonaisuutta.
3.	Digipalvelujen kehittäminen ja saavutettavuus, unohtamatta perinteisiä palveluita	3.	Palvelutarpeen kasvu vaatii ratkaisuja erilaisten ikäihmisten asumispalveluiden kehittämiseen